

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

***ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ***

ДСПТО 8263.С.14.00 – 2015
(позначення стандарту)

Професія: Оператор швацького устаткування

Код: 8263

Кваліфікація: оператор швацького устаткування 3, 4, 5, 6-го розрядів

**Видання офіційне
Київ - 2015**

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України
« 05 » серпня 2015 р. № 844

***ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ***

ДСПТО 8263.С.14.00 – 2015
(позначення стандарту)

Професія: Оператор швацького устаткування

Код: 8263

Кваліфікація: оператор швацького устаткування 3, 4, 5, 6-го розрядів

**Видання офіційне
Київ - 2015**

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Медвєдєва Олена Іванівна – методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти в Чернігівській області;

Вертелецька Оксана Петрівна – викладач професійно-теоретичної підготовки з «Технології виготовлення швейних виробів», «Обладнання швейного виробництва» Прилуцького професійного ліцею;

Вовнянко Таміла Віталіївна – викладач професійно-теоретичної підготовки з «Креслення й основ конструювання швейних виробів», «Матеріалознавства» Прилуцького професійного ліцею;

Добржанська Лариса Михайлівна – майстер виробничого навчання з професії «Оператор швацького устаткування» Прилуцького професійного ліцею;

Дорошенко Анатолій Анатолійович – викладач професійно-теоретичної підготовки з «Охорони праці» Прилуцького професійного ліцею;

Шевченко Оксана Павлівна – викладач професійно-теоретичної підготовки з «Електротехніки» Прилуцького професійного ліцею;

Щербина Людмила Олександрівна – викладач професійно-теоретичної підготовки з «Основ галузевої економіки», «Основ правових знань» Прилуцького професійного ліцею;

Марченко Антоніна Володимирівна – викладач професійно-теоретичної підготовки з «Інформаційних технологій» Прилуцького професійного ліцею;

Зайцева Ірина Євгенівна – заступник директора ПАТ Прилуцька швейна фабрика.

Рецензенти

Ролік Олена Олександрівна – начальник експериментальної ділянки ПАТ Прилуцька швейна фабрика;

Столітня Тетяна Михайлівна – начальник відділу активної підтримки безробітних Прилуцького міськрайонного центру зайнятості.

Літературний редактор

Тишкевич Світлана Миколаївна – викладач української мови та літератури Прилуцького професійного ліцею.

Технічний редактор

Макієнко Василь Григорович – завідувач методичного кабінету Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти в Чернігівській області.

Керівники проекту

Супрун В'ячеслав Васильович – директор департаменту професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України.

Паржницький Віктор Валентинович – начальник відділу професійної освіти і тренінгів Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Багмут Ольга Миколаївна – завідувач наукового сектору відділу професійної освіти і тренінгів Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Гріненко Віктор Володимирович – директор Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти в Чернігівській області.

Зауваження та пропозиції щодо змісту державного стандарту з професії Оператор швацького устаткування, замовлення на його придбання просимо надсилати за адресою:

03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36.

Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Телефон: (044)248-91-16

**Примітка:* Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Державний стандарт професійно-технічної освіти для підготовки (підвищення кваліфікації) робітників з професії Оператор швацького устаткування 3, 4, 5, 6 розрядів розроблено відповідно до статті 32 Закону України «Про професійно-технічну освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 року № 1135 «Про затвердження стандарту професійно-технічної освіти» та є обов'язковим для виконання всіма професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

У професійно-технічних навчальних закладах першого атестаційного рівня тривалість професійного навчання на 3 (розряд, категорію, клас) становить 608 годин, на 4 (розряд, категорію, клас) – 380 годин, на 5 (розряд, категорію, клас) – 327 годин, на 6 (розряд, категорію, клас) – 171 година.

У ПТНЗ другого та третього атестаційних рівнів тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до рівня кваліфікації, якої набуває учень, що визначається робочим навчальним планом.

При організації перепідготовки за робітничими професіями термін професійного навчання встановлюється на основі термінів, передбачених для первинної професійної підготовки робітників з відповідної професії, при цьому навчальна програма перепідготовки може бути скорочена до 50 % за рахунок виключення раніше вивченого матеріалу за наявності в слухача документа про присвоєння робітничої професії.

У разі необхідності зазначені строки навчання можуть бути продовжені за рахунок включення додаткового навчального матеріалу відповідно до вимог сучасного виробництва, конкретного робочого місця, замовників робітничих кадрів тощо.

Типовим навчальним планом передбачено резерв часу для вивчення предметів за потребою ринку праці («Техніка пошуку роботи», «Ділова етика і культура спілкування» тощо).

Освітньо-кваліфікаційні характеристики випускника складені на основі кваліфікаційної характеристики професії «Оператор швацького устаткування» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (ДКХП, випуск 13 «Виробництво готового одягу та хутра», Краматорськ, 2005 р.), затвердженого наказом (Міністерства промислової політики України від 13 липня 2005 р. № 245), досягнень науки і техніки, впровадження сучасних технологічних процесів, передових методів праці, врахування особливостей галузі, потреб роботодавців і містить вимоги до рівня знань, умінь і навичок. Крім основних вимог до рівня знань, умінь і навичок, до кваліфікаційних характеристик включено вимоги, передбачені пунктом 7 «Загальних положень»

(Випуск 1. «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності») Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 року № 336.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, на навчально-виробничих дільницях та/або безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Обсяг навчального часу на обов'язкову компоненту змісту професійно-технічної освіти не може перевищувати 80 % загального фонду навчального часу, відповідно варіативний компонент – 20 %.

Навчальний час учня, слухача визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійно-технічної освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин;

навчальний рік, тривалість якого не перевищує 40 навчальних тижнів.

Навчальний (робочий) час учня, слухача в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно із законодавством.

Професійно-технічні навчальні заклади, органи управління освітою, засновники організують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань долучаються до тематичного, вихідного контролю знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційної атестації.

Під час прийому на перепідготовку або підвищення кваліфікації робітників професійно-технічним навчальним закладом здійснюється вхідний контроль знань, умінь та навичок у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти, за погодженням із зацікавленими центральними органами виконавчої влади.

Після завершення навчання кожний учень (слухач) повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, встановленими у відповідній галузі.

До самостійного виконання робіт учні (слухачі) допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик, критеріїв оцінювання.

Випускнику професійно-технічного навчального закладу другого та третього атестаційних рівнів, якому присвоєно освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник», видається диплом.

Особі, яка опанувала курс професійно-технічного навчання й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії відповідного розряду та видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації.

Зразки диплома кваліфікованого робітника та свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 979 «Про затвердження зразків документів про професійно-технічну освіту».

Особам, які достроково випускаються з професійно-технічного навчального закладу та за результатами проміжної кваліфікаційної атестації їм присвоєна відповідна робітничка кваліфікація, видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації державного зразка.

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

**ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ**

ДСПТО 8263.С.14.00 – 2015
(позначення стандарту)

Професія: Оператор швацького устаткування

Код: 8263

Кваліфікація: оператор швацького устаткування 3-го розряду

**Видання офіційне
Київ – 2015**

**Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника
професійно-технічного навчального закладу**
(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують)
підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. Професія: 8263 Оператор швацького устаткування

2. Кваліфікація: оператор швацького устаткування 3-го розряду

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: технологічні параметри обробки деталей; види швів; види та властивості матеріалів, що використовуються; призначення та принцип роботи автоматів та напівавтоматів, що обслуговується; призначення та правила користування різними пристроями та засобами автоматизації.

Повинен уміти: обробляти деталі середньої складності на швацькому автоматичному та напівавтоматичному устаткуванні; забезпечувати безперебійну роботу устаткування, що обслуговується; усувати дрібні неполадки в роботі устаткування, яке обслуговується; контролювати якість крою, відповідність кольору деталей, виробів, ниток, гудзиків та прикладних матеріалів.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце;

додержуватись норм технологічного процесу;

не допускати браку в роботі;

знати і виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці й навколишнього середовища;

дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;

використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);

знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідними для виконання професійних обов'язків;

володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб

5.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

5.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією оператора швацького устаткування 3-го розряду

6. Сфера професійного використання випускника

Виробництво одягу.

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення строку навчання відповідно до законодавства.

7.2. Стать: жіноча, чоловіча (обмеження отримання професії за статевою приналежністю визначається переліком важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, (затвердженим наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993).

7.3. Медичні обмеження.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія – 8263 Оператор швацького устаткування
 Кваліфікація – 3 розряд
 Загальний фонд навчального часу – 608 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно-практичні роботи
1	Загальнопрофесійна підготовка	67	
1.1	Основи галузевої економіки і підприємництва	13	
1.2	Основи правових знань	13	
1.3	Інформаційні технології	13	8
1.4	Правила дорожнього руху	8	
1.5	Резерв часу	20	
2	Професійно-теоретична підготовка	148	
2.1	Технологія виготовлення швейних виробів	31	2
2.2	Виробниче технологічне обладнання	74	20
2.3	Матеріалознавство	28	2
2.4	Охорона праці	15	1
3	Професійно-практична підготовка	371	
3.1	Виробниче навчання:		
	- в майстерні	78	
	- на виробництві	90	
3.2	Виробнича практика	203	
4	Консультації	15	
5	Державна кваліфікаційна атестація (або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація при продовженні навчання)	7	
6	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	593	33

ПЕРЕЛІК
кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників з професії
Оператор швацького устаткування

1 Кабінети:

- технології виготовлення одягу,
- обладнання,
- матеріалознавства,
- основ правових знань,
- інформаційних технологій,
- основ галузевої економіки,
- охорони праці

2 Лабораторії:

- матеріалознавства,
- обладнання

3 Майстерні:

- швейна

4 Навчально-виробнича дільниця підприємства:

- швейного цеху

Примітки: 1. Для підприємств, організацій, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників, навчальний процес може здійснюватись при наявності обладнаного навчального робочого місця.

2. Предмет « Інформаційні технології» для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств-замовників кадрів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
Розділ 1. Загальні основи галузевої економіки і підприємництва			
1	Галузева структура економіки України	1	
2	Структура і механізм функціонування ринкової економіки	1	
3	Підприємство як форма діяльності в умовах ринкової економіки	1	
4	Основи ведення підприємницької діяльності	1	
5	Державна підтримка розвитку підприємств і підприємницької діяльності	1	
6	Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності	1	
Розділ 2. Економічна, фінансова й комерційна діяльність підприємства			
7	Основи організації управління швейного підприємства	2	
8	Кадри швейних підприємств і їх продуктивність	1	
9	Виробнича діяльність підприємницьких структур. Ефективність використання виробничих фондів	1	
10	Якість продукції та економічна ефективність швейної промисловості	2	
11	Оплата праці на підприємствах швейної промисловості.	1	
Всього годин:		13	

Розділ I. Загальні основи галузевої економіки і підприємництва

Тема 1. Галузева структура економіки України

Поняття суспільного поділу праці та його роль у формуванні галузей народного господарства й промисловості.

Промисловість як основна ланка народного господарства, її значення в забезпеченні економічного росту держави.

Поняття й класифікація галузей промисловості.

Галузева структура промисловості України; показники, що її характеризують. Основні фактори, що впливають на формування галузевої структури економіки України. Закономірності розподілу виробничих сил. Територіальний розподіл праці.

Тема 2. Структура й механізм функціонування ринкової економіки

Ринок як форма існування товарного виробництва. Сутність ринку і його роль, основні види ринку.

Умови й принципи функціонування ринку. Ринкове саморегулювання та його функції. Ринкова інфраструктура та її склад (фондові, товарні, валютні біржі). Державне регулювання ринку.

Конкуренція – рушійна сила економічного прогресу.

Попит, пропозиція, ринкова ціна. Закони попиту й пропозиції. Ціна ринкової рівноваги.

Практичні справи й задачі.

Тема 3. Підприємництво як форма діяльності в умовах ринкової економіки

Підприємництво і ринок. Сутність підприємництва. Види підприємницької діяльності. Функції підприємництва. Закон України «Про підприємництво».

Організаційно-правові форми підприємництва: індивідуальне володіння, партнерство, корпоративні підприємства.

Об'єднання підприємців. Господарські товариства. Закон України “Про господарські товариства.” Основи ведення підприємницької діяльності.

Практичні справи й задачі.

Тема 4. Основи ведення підприємницької діяльності

Сутність підприємництва та підприємницького середовища.

Економічні, соціальні та правові умови, що необхідні для здійснення підприємницької діяльності.

Види та форми підприємництва.

Тема 5. Державна підтримка розвитку підприємств і підприємницької діяльності

Національна програма сприяння розвитку підприємництва в Україні.

Правові акти про підприємства. Закони України «Про підприємство», «Про державну підтримку малого й середнього підприємництва».

Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Статут підприємства. Колективний договір.

Господарські товариства: економічні й правові основи їх діяльності.

Холдингові компанії, їх призначення та механізм функціонування.

Тема 6. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності

Загальний порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття й правоздатність юридичної особи як суб'єкта підприємницької діяльності.

Порядок внесення до державного реєстру.

Установчі документи.

Етапи державної реєстрації.

Органи, що займаються державною реєстрацією суб'єктів підприємницької діяльності.

Розділ II. Економічна, фінансова й комерційна діяльність підприємства

Тема 7. Основи організації управління швейного підприємства

Поняття і необхідність управління підприємством. Три інструменти управління: ієрархія, культура, ринок; їх використання в управлінні сучасним підприємством. Сучасні принципи управління підприємством. Методи управління підприємством. Організаційні структури управління підприємством. Шляхи вдосконалення управління підприємством. Задачі для практичного розв'язку. Бізнес-план.

Тема 8. Кадри швейних підприємств і їх продуктивність

Кадри підприємства, їх склад і структура. Класифікація персоналу підприємства. Кадрова політика та система управління персоналом. Ринок праці, особливості його формування та регулювання.

Фактори, що впливають на зміну професійно-кваліфікаційного складу кадрів підприємства. Сучасні методи підготовки кадрів. Служба зайнятості в Україні. Підготовка та перепідготовка кадрів. Удосконалення системи професійно-технічного навчання.

Показники продуктивності праці та методи її вимірювання. Планування продуктивності праці на підприємстві. Організація й нормування праці.

Розрахунки чисельності працівників на підприємстві.

Приклади для розрахунків. Задачі для розв'язування.

Тема 9. Виробнича діяльність підприємницьких структур. Ефективність використання виробничих фондів

Виробнича діяльність підприємницьких структур. Технологія виробництва. Технічна безпека виробництва. Показники виробничої діяльності: обсяг випущеної і реалізованої продукції.

Основні фонди підприємства і показники їх ефективного використання.

Поняття й класифікація виробничих фондів підприємства. Структура основних виробничих фондів. Облік і оцінка основних фондів. Показники зношення основних фондів. Показники руху основних фондів. Амортизація основних фондів.

Виробнича потужність підприємства, її зміст і методи визначення.

Шляхи підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства.

Приклади для розрахунків. Задачі для розрахунку.

Тема 10. Якість продукції та економічна ефективність швейної промисловості

Поняття якості продукції, необхідність її покращення. Показники якості. Методи оцінки якості. Державні стандарти якості. Сертифікація продукції. Економічна ефективність підвищення якості продукції. Шляхи забезпечення виробництва високоякісної продукції.

Приклади для розрахунків. Задачі для розрахунку.

Тема 11. Оплата праці на підприємствах швейної промисловості

Заробітна плата, її економічний зміст, форми й системи. Тарифна система оплати праці. Нові форми оплати праці. Планування фонду оплати праці. Державна політика оплати праці. Приклади для розрахунку. Задачі.

**ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Право – соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави	1	
2	Конституційні основи України	3	
3	Цивільне право і відносини, які воно регулює	2	
4	Господарство і право	2	
5	Праця, закон і ми	2	
6	Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність	1	
7	Злочин і кримінальна відповідальність	2	
Всього годин :		13	

Тема 1. Право - соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури

Поняття та ознаки правової держави.

Ціннісні основи права. Принципи права.

Морально-етична природа права. Юридична відповідальність.

Загальна характеристика держави. Держава і громадське суспільство.

Засади правової держави.

Значення правової свідомості та правової культури у побудові правової держави.

Тема 2. Конституційні основи України

Визначення державного права. Поняття конституції, як основного закону держави. Загальні засади Основного Закону України. Україна – суверенна, незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Державна символіка України.

Громадянин і держава. Поняття громадянства в Україні. Правове становище громадян України. Права національних меншин. Гарантування громадянам України права на національно-культурні надбання та мову. Права й свободи громадян України.

Вибори, референдум в Україні. Здійснення волевиявлення народу через вибори, референдум та інші форми демократії в Україні. Основні засади виборів народних депутатів України. Поняття про референдуми, їх види. Призначення Всеукраїнського референдуму.

Парламент, Верховна Рада України – представницький орган державної влади в Україні. Її склад, структура. Повноваження, порядок роботи. Народний депутат – повноважний представник народу України у Верховній Раді.

Президент України – глава держави та гарант Конституції України. Обрання президента та його повноваження.

Кабінет Міністрів України – вищий орган виконавчої влади. Відносини між виконавчою владою Кабінетом Міністрів України і Президентом України та законодавчим органом – Верховною Радою України. Місцеві державні адміністрації – складові системи органів державної виконавчої влади.

Прокуратура. Правосуддя. Конституційний Суд України. Здійснення правосуддя в Україні винятково судами. Система судів в Україні. Вища рада юстиції. Склад та повноваження конституційного суду. Порядок призначення та строк повноважень судів.

Територіальний устрій України.

Автономна Республіка Крим.

Місцеве самоврядування. Поняття місцевого самоврядування в Україні, його система та повноваження.

Тема 3. Цивільне право і відносини, що ним регулюються

Поняття цивільного права України. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини та їх регулювання. Суб'єкти цивільних правовідносин.

Право власності. Захист права власності.

Поняття, зміст і принципи приватизації. Цивільно-правові угоди. Поняття, види та формули угод. Договір, договірні зобов'язання. Окремі види зобов'язань.

Цивільно-правова відповідальність. Поняття та мета цивільно-правової відповідальності. Зобов'язання що виникають у разі заподіяння куди. Цивільно-правова відповідальність неповнолітніх.

Спадкове право. Підстави спадкоємства. Спадкоємство за законом та за заповітом.

Тема 4. Господарство і право

Поняття господарського права та його роль у регулюванні господарських відносин.

Система господарського права.

Правові основи приватизації державних підприємств. Господарський договір.

Підприємництво в Україні.

Державна реєстрація підприємництва.

Відповідальність у господарських відносинах.

Правове регулювання банкрутства суб'єктів підприємницької діяльності.

Захист господарських прав та інтересів.

Органи, що вирішують господарські спори. Порушення справ в арбітражному суді. Вирішення господарських спорів.

Тема 5. Праця, закон і ми

Загальна характеристика трудового права. Трудовий договір. Робочий час і час відпочинку. Заробітна плата. Порядок вивільнення працівників. Пільги і компенсації вивільненим робітникам.

Трудова дисципліна. Обов'язки працівників, щодо дотримання дисципліни праці. Правила внутрішнього розпорядку.

Види і порядок застосування дисциплінарних стягнень.

Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників, їх обов'язки щодо збереження державного майна.

Правове регулювання оплати праці.

Гарантійні і компенсаційні виплати. Пільги для робітників, які поєднують роботу з навчанням.

Державне соціальне страхування.

Соціальні гарантії та соціальний захист працівників.

Пенсійне забезпечення. Види пенсій.

Регулювання та організація зайнятості населення.

Коллективний договір. Його зміст, порядок укладення.

Охорона праці. Розгляд трудових спорів.

Тема 6. Адміністративний проступок, адміністративна відповідальність

Визначення та загальні положення адміністративного права. Поняття та організація державного управління. Роль адміністративного права у регулюванні відносин у сфері державного управління. Поняття адміністративного правопорушення і адміністративної відповідальності.

Адміністративна відповідальність неповнолітніх. Адміністративна відповідальність за господарські правопорушення.

Тема 7. Злочин і покарання

Поняття кримінального права. Загальні положення кримінального права.

Злочин та інші правопорушення.

Поняття та підстави кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Обставини, що виключають суспільну небезпеку і протиправність діяння. Необхідна оборона. Затримання злочинця. Крайня необхідність.

Співучасть у злочині. Поняття кримінального покарання.

Види покарань.

Особливості кримінальної відповідальності й покарання неповнолітніх.

Кримінальна відповідальність за господарські злочини.

**ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмету «Інформаційні технології»**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Інформація та інформаційні технології.	1	
2	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	6	4
3	Мережні системи та сервіси	6	4
	Всього годин:	13	8

Тема 1. Інформація та інформаційні технології.

Поняття про інформацію та інформаційні технології.

Тема 2. Програмне забезпечення ПК. Комп'ютерні технології

Програми створення текстових і графічних документів. Стил оформлення та подання інформації. Розробка фірмового стилю.

Мультимедійні технології.

Види і типи презентацій. Загальні відомості про засоби створення презентацій. PowerPoint.

Практичні роботи:

1. Програми для створення текстових документів: MS Word, Publisher. Візуальний стиль оформлення та подання інформації.
2. Програми для створення графічних документів. Розробка фірмового стилю.
3. Створення презентацій. Тема: "Заклад швейного профілю"
4. Створення презентацій. Тема: "Моя професія – оператор швацького устаткування."

Тема 3. Мережні системи та сервіси

Основи мережних систем. Мережі на основі ПК. Локальні, корпоративні і глобальні мережі.

Загальні відомості про Internet, електронну пошту та телеконференції.

Основні мережні сервіси. Браузери.

Практичні роботи:

1. Пошук інформації в мережі Internet (сучасні методи обробки виробів у швейному виробництві; пошук підприємств-виробників швейного обладнання, тощо).
2. Пошук статистичної інформації в мережі Internet (пошук підприємств швейного виробництва, інформація про їх асортимент та обсяги виробництва, тощо).
3. Створення публікації "Інновації в професії „ Оператор швацького устаткування”"

Використання електронної пошти. Реєстрація на поштовому сервері.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Правила дорожнього руху»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Загальні положення, терміни та визначення	1	
2	Обов'язки та права пішоходів і пасажирів	1	
3	Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин	1	
4	Регулювання дорожнього руху	1	
5	Рух транспорту й безпека пішоходів і пасажирів	1	
6	Особливі умови руху	1	
7	Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних пригод	1	
8	Відповідальність за порушення правил дорожнього руху	1	
Всього годин:		8	

Тема 1. Загальні положення, терміни та визначення

Загальні положення, терміни та визначення Закону України «Про дорожній рух». Правила дорожнього руху як правова основа дорожнього руху, що має створювати безпечні умови для всіх його учасників.

Закон України «Про дорожній рух» про порядок навчання різних груп населення правилам дорожнього руху.

Аналіз дорожньо-транспортних пригод у населеному пункті, області та причини їх виникнення.

Загальна структура і основні вимоги Правил дорожнього руху.

Порядок введення обмежень у дорожньому русі; відповідність обмежень, інструкцій та інших нормативних актів вимогам Правил дорожнього руху.

Терміни та визначення, що містять Правила дорожнього руху.

Тема 2. Обов'язки та права пішоходів і пасажирів

Порядок руху пішоходів у населених пунктах.

Особливості руху пішоходів, які переносять громіздкі предмети, осіб, які пересуваються в інвалідних колясках без двигуна, керують велосипедом, мопедом та мотоциклом, тягнуть санки, візок тощо.

Порядок руху пішоходів за межами населених пунктів. Рух пішоходів у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості. Груповий рух людей дорогою. Пішохідний перехід. Порядок переходу проїжджої частини дороги. Дії пішоходів при наближенні транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком і спеціальним звуковим сигналом.

Дії пішоходів, які причетні до дорожньо-транспортної пригоди.

Поведінка пасажирів на зупинках маршрутного транспорту.

Правила посадки і висадки.

Правила і обов'язки пасажирів при користуванні транспортними засобами.

Дії пасажирів при дорожньо-транспортній пригоді.

Тема 3 Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин

Віковий ценз і вимоги до велосипедистів і водіїв мопедів, гужового транспорту і погоничів тварин. Технологічний стан і обладнання транспортних засобів.

Розміщення транспортних засобів на проїжджій частині дороги.

Правила користування велосипедною доріжкою. Випадки, коли рух зазначених транспортних засобів і прогін тварин забороняється.

Небезпечні наслідки порушення вимог руху велосипедами, мопедами, гужовим транспортом і прогоном тварин.

Тема 4. Регулювання дорожнього руху

Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху; їх класифікація.

Дорожня розмітка та її значення в загальній системі організації дорожнього руху; класифікація розмітки.

Дорожнє обладнання як допоміжний засіб забезпечення регулювання дорожнього руху на небезпечних ділянках трас.

Типи світлофорів. Значення сигналів світлофора. Світлофори, що регулюють рух пішоходів.

Значення сигналів регулювальника: руки, що витягнуті в сторони, опущені; права рука зігнута перед грудьми; права рука витягнута вперед; рука, піднята вгору; інші сигнали регулювальника.

Перевага сигналів регулювальника над сигналами світлофора, дорожніми знаками і розміткою.

Тема 5. Рух транспорту й безпека пішоходів і пасажирів

Правосторонній рух транспорту і безпека пішоходів. Рух у декілька рядів.

Взаємна увага – умова безпеки руху.

Види й призначення попереджувальних сигналів. Правила подачі сигналів світлових або рукою. Небезпечні наслідки порушення правил подачі попереджувальних сигналів.

Швидкість руху, дистанція та інтервал.

Поняття про шлях гальмування. Фактори, що впливають на величину шляху гальмування.

Види перехресть. Порядок руху на перехрестях. Зупинка й стоянка.

Тема 6. Особливі умови руху

Перевезення пасажирів при буксируванні транспортних засобів.

Навчальна їзда. Умови, за яких дозволяється навчальна їзда.

Початкове навчання керування транспортними засобами. Навчальна їзда на дорогах.

Рух у житловій зоні. Переваги пішоходів при русі в житловій зоні.

Автомагістралі та автобани, їх основні ознаки.

Рух по автомагістралях і автобанах.

Основні ознаки гірських доріг і крутих спусків. Вимоги правил руху на гірських дорогах і крутих спусках.

Тема 7. Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних пригод

Визначення і термінове припинення дії фактора травмування, звільнення потерпілого з пошкодженого транспортного засобу. Надання першої медичної допомоги. Правила та способи перенесення потерпілого. Правила та способи транспортування потерпілого на різних видах транспорту.

Тема 8. Відповідальність за порушення правил дорожнього руху

Соціально-економічні та правові наслідки ДТП і порушення ПДР. Поняття і види адміністративних порушень. Кримінальна відповідальність.

Відповідальність за нанесення матеріальної та екологічної шкоди.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Технологія виготовлення швейних виробів»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1.	Вступ	1	
2.	Машинні роботи	6	1
3.	Волого-теплові роботи	3	
4.	Технологія обробки окремих деталей та вузлів	21	1
Всього годин:		31	2

Тема 1. Вступ

Завдання предмета. Зв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 2. Машинні роботи

Організація робочого місця при виконанні машинних робіт.

Безпечні прийоми праці при виконанні робіт на напівавтоматах.

Термінологія машинних робіт. Вимоги до виконання машинних робіт. Класифікація машинних ниткових швів. Технологія виготовлення з'єднувальних, крайових, оздоблювальних швів. Технічні характеристики швів, їх призначення та технічні умови виконання.

Лабораторно-практична робота

Графічне зображення машинних швів. Технологія виконання швів та їх графічне зображення.

Тема 3. Волого-теплові роботи

Організація робочого місця при виконанні волого-теплових робіт, обладнання. Призначення ВТО та її сутність. Обладнання та пристрої для прасувальних робіт.

Безпечні прийоми праці при виконанні волого-теплових робіт.

Термінологія волого-теплових робіт.

Технологічний режим обробки деталей та вузлів.

Тема 4. Технологія обробки окремих деталей та вузлів

Ознайомлення з деталями крою різних швейних виробів. Специфікація деталей крою. Ознайомлення з назвами зрізів деталей крою, розташування контрольних точок, їх контрольні позначки, розсічки та проколи. Нумерація деталей крою. Технологія обробки зрізів деталей. Технологія обробки розрізних виточок на швейних виробах. Технологія з'єднання деталей виробів. Технологія обробки дрібних деталей: пат, хомутиків, бретелей, клапанів різної конфігурації, пагонів, хлястиків, напівпоясів. Технологія обробки манжет різної конфігурації. Види підбортів, обробка та їх призначення;

обробка бортів підбортами; обробка утеплюючих підкладок та прокладок, підокатників та підплечників.

Технічні умови намічання та обметування петель на швейних виробках. Види застібок на гудзики, намічання місця розташування гудзиків, правила пришивання, можливі дефекти та способи їх усунення. Технологія пришивання дротяних гачків та петель. Технологія пришивання різноманітної фурнітури.

Види закріпок та їх призначення. Технологія виконання закріпок. Оздоблення виробів вишивкою та аплікацією. Дефекти: причини виникнення, методи та способи усунення.

Лабораторно-практична робота

Технологія виконання вузлів і деталей та їх графічне зображення.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Виробниче технологічне обладнання»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		всього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Вступ	1	
2	Класифікація обладнання швейного виробництва	3	
3	Загальні відомості про будову швейного обладнання	2	1
4	Типи передач і основні робочі деталі та механізми швейних машин	3	2
5	Характеристика човникового стібка. Процес його утворення	11	3
6	Швейне обладнання човникового стібка загального призначення	4	2
7	Засоби малої механізації до швейних машин	6	4
8	Відомості з електротехніки	4	
9	Технічне обслуговування швейного обладнання. Основні неполадки в роботі швейного обладнання	2	1
10	Обладнання для волого – теплової обробки та клейового з'єднання деталей	5	1
11	Обладнання одниткового ланцюгового стібка	2	
12	Обладнання багатониткового ланцюгового стібка	8	2
13	Напівавтомати для пришивання фурнітури та виготовлення закріпок	7	1
14	Напівавтомати для обметування прямих петель	5	2
15	Напівавтомати для обметування фігурних петель	2	1
16	Машини – напівавтомати та автомати для обробки вузлів швейних виробів	9	
Всього годин:		74	20

Тема 1. Вступ

Завдання й зміст предмета “Обладнання швейного виробництва”, його зв’язок з іншими предметами. Історія розвитку та перспектив швейного машинобудування в Україні. Головні напрями розвитку швейного машинобудування у світі. Сучасний стан і завдання технічного переоснащення та впровадження автоматизованого обладнання у швейне виробництво.

Передовий досвід швейних підприємств із впровадження швейного обладнання на основі комп’ютерних технологічних процесів швейного виробництва.

Тема 2. Класифікація обладнання швейного виробництва

Принципи заводської і технологічної класифікації швейних машин та іншого технологічного устаткування швейних підприємств.

Класифікація машин за призначенням та видами виконуваних операцій; за ступенем механізації та автоматизації технологічного процесу; за характером переплетення ниток; за модульно-блоковим принципом підприємств та фірм виробників обладнання.

Підприємства та фірми-виробники швейного технологічного обладнання, приклади для вибору:

«Brother»; «TYRICAL»; «Джуки»; Концерн «Подольск»; АТ «Орша» (Республіка Білорусь, м. Орша); «Мінерва»; «Промшвеймаш»; «Панонія»; «Дюркопп»; «Зінгер»; «Текстима».

Тема 3. Загальні відомості про будову швейного обладнання

Організація робочого місця на напівавтоматичному та автоматичному обладнанні. Принцип роботи напівавтоматичного та автоматичного обладнання.

Лабораторно - практична робота:

Прийоми роботи на напівавтоматичному та автоматичному обладнанні.

Тема 4. Типи передач і основні робочі деталі та механізми швейних машин

Чотири групи деталей, їх представники; матеріали для виготовлення основних деталей швейних машин і вимоги до них.

Види з’єднань. Деталі для з’єднання частин швейних машин.

Поняття про типи передач: паскові, ланцюгові, фрикційні і зубчасті (циліндричні з зовнішнім та внутрішнім зачепленням зубців; конічні та черв’ячні).

Механізми для перетворення рухів: обертальних у зворотно-поступальні (кривошипно-шатунний механізм і його складові ланки) та обертальних у коливні або зворотно-обертальні (складові ланки ексцентрикового механізму).

Класифікація голок до швейного обладнання. Типи голок і номери. Матеріал для голок. Маркування голок. Підбір голок у залежності від зшивних матеріалів. Загальні правила вибору голок і ниток. Елементи конструкції машинних голок, їх відмінність від ручних голок.

Лабораторно-практичні роботи

1. Призначення й траєкторія руху основних робочих механізмів швейних машин човникового стібка: голки, ниткопритягувача.

2. Призначення й траєкторія руху основних робочих механізмів швейних машин човникового стібка: човника, зубчастої рейки, притискної лапки.

Тема 5. Характеристика човникового стібка. Процес його утворення

Будова, властивості, призначення човникових стібків.

Основні механізми швейних машин та їх призначення.

Взаємодія робочих органів машини в процесі утворення двониткових човникових стібків.

Регулятор натягу верхньої (голкової) нитки, його призначення, будова.

Послідовність та правила заправлення голкової нитки.

Регулятор натягу нижньої нитки, його призначення, будова.

Автоматалка. Намотування ниток на шпульку за допомогою автоматалок, їх конструкція та робота.

Послідовність та правила заправлення нижньої (човникової) нитки.

Принцип і правила регулювання натягу верхньої та нижньої ниток у одноголкових швейних машинах човникового стібка.

Установка та регулювання висоти голки, рейки й лапки, в залежності від товщини і щільності матеріалів, що зшиваються.

Регулятор довжини стібка. Принципи регулювання довжини стібка в універсальних швейних машинах.

Лабораторно-практичні роботи

1. Вправи на заправлення верхньої голкової та нижньої човникової ниток; регулювання натягу ниток та довжини стібка в універсальних машинах.

2. Установка та регулювання голки, рейки і лапки за висотою.

3. Контроль якості строчки, можливі дефекти строчки, способи їх запобігання й усунення. Безпечні умови виконання робіт.

Тема 6. Швейне обладнання човникового стібка загального призначення:

Характеристика швейних машин загального призначення: 852 кл. «Подольск», 803 кл. «Подольск», 1022 кл. АТ «Орша»; GC100MDC «TYPICAL». Їх технічна, технологічна характеристика та взаємодія робочих органів.

Лабораторно-практичні роботи

1. Взаємодія робочих органів швейних машин човникового стібка 852кл. «Подольск», 1852 кл. «Подольск», 803 кл. «Подольск». Особливості роботи за швейними машинами 852кл. «Подольск», 1852 кл. «Подольск», 803 кл. «Подольск».

2. Вправи на заправлення верхньої голкової та нижньої човникової ниток; регулювання натягу ниток та довжини стібка.

Тема 7. Засоби малої механізації до швейних машин

Призначення пристосувань до швейних машин, їх вплив на підвищення якості обробки та продуктивності праці. Класифікація пристосувань. Принцип установки пристосувань згідно вимог виконання заданого шва.

Лабораторно-практичні роботи

1. Прийоми роботи на універсальному швейному обладнанні із засобами малої механізації з пристосуванням для виконання крайових та інших оздоблювальних строчок.

2. Прийоми роботи на універсальному швейному обладнанні із засобами малої механізації з пристосуванням для обробки зрізів деталей способом підгинання.

3. Прийоми роботи на універсальному швейному обладнанні із засобами малої механізації з пристосуванням для обкантовування зрізів деталей.

4. Прийоми роботи на універсальному швейному обладнанні із засобами малої механізації з пристосуванням для виготовлення дрібних деталей (шльовок, пат, тощо.)

Тема 8. Відомості з електротехніки

Значення електротехнічної підготовки для кваліфікованих робітників з професії Оператор швацького устаткування. Розвиток енергетики, електротехніки та електроніки в Україні та світі. Обертове магнітне поле.

Принцип дії та будова асинхронних двигунів. Синхронна швидкість обертання магнітного поля.

Механічна характеристика асинхронного двигуна. Область застосування асинхронних електричних машин. Електродвигуни, що встановлюються на швейному обладнанні.

Загальні відомості про електричні апарати. Рубильники, вимикачі, перемикачі. Запобіжники. Дії електричного струму на організм людини. Аналіз небезпеки електричних мереж.

Технічні способи і засоби захисту від ураження електричним струмом. Захисні заземлення, занулення, які використовуються на напівавтоматичному та автоматичному швейному устаткуванні.

Тема 9. Технічне обслуговування швейного обладнання. Основні неполадки в роботі швейного обладнання

Поняття про систему ППР (планово - попереджувальний ремонт).

Види ремонтів і робіт передбачених системою ППР:

- поточний, середній і капітальний ремонт;
- технічні огляди обладнання;
- контроль за роботою обладнання та устаткування.

Міжремонтне обслуговування. Основні правила підготовки обладнання до роботи.

Порядок здачі обладнання після ремонту і після зміни.

Порядок повного чищення й змащування обладнання.

Причини та способи усунення основних неполадок: неякісна строчка; поломка голки; обрив нитки; пропуски стібків тощо.

Лабораторно-практична робота

Виявлення та усунення неполадок у роботі швейного обладнання: неякісної строчки; поломки голки; обриву ниток; пропуски стібків. Чищення та змащування основних механізмів швейного обладнання.

Тема 10. Обладнання для волого-теплової обробки та клейового з'єднання деталей

Призначення волого-теплової обробки, операції волого-теплової обробки. Призначення прасувального обладнання, його класифікація. Характеристика прасок. Характеристика прасувальних столів.

Класифікація прасувальних пресів та пароповітряних манекенів.

Принципи роботи з прасками на прасувальних столах, пресах та пароповітряних манекенах.

Лабораторно-практична робота

Вивчення принципів роботи обладнання ВТО. Вправи з прасками, парогенераторами та пресами для повузлової і остаточної обробки виробів. Вправи на пароповітряних манекенах для легкого й верхнього одягу.

Тема 11. Обладнання однопниткового ланцюгового стібка

Призначення та властивості однопниткового ланцюгового стібка. Процес утворення. Конструктивні особливості машин однопниткового ланцюгового стібка. Види обладнання.

Тема 12. Обладнання багатопниткового ланцюгового стібка

Призначення та властивості двопниткового ланцюгового стібка, процес утворення. Призначення та властивості триниткового ланцюгового стібка, процес утворення. Властивості чотириниткового ланцюгового стібка, процес утворення. Застосування їх у швейній промисловості.

Характеристика швейного обладнання дво-, три-, чотириниткового ланцюгового стібка. Заправлення ниток та виконання основних регулювань.

Лабораторно-практичні роботи

1. Заправлення ниток, двопниткового ланцюгового стібка 237 кл. «Подольск», триниткового ланцюгового стібка GN2000-3B «TYPICAL» та виконання основних регулювань.

2. Заправлення ниток, чотириниткового ланцюгового стібка GN2000-4 «TYPICAL». Регулювання чотириниткового ланцюгового стібка.

Тема 13. Машини – напівавтомати для пришивання фурнітури та виготовлення закріпок

Ознайомлення з машинами – напівавтоматами для пришивання фурнітури та виготовлення закріпок. Машини:

- GT 660 «TYPICAL» та її аналоги;
- GT 680 «TYPICAL» та її аналоги.

Процес пришивання гудзиків човниковим (827 кл. «Подольск») та ланцюговим стібком (GT660 «TYPICAL», 1095 кл. «Подольск»). Характеристика та особливості конструкції машин для пришивання гудзиків. Основні регулювання. Заправлення ниток. Керування: прийоми роботи, догляд за машиною. Правила безпеки праці під час роботи на гудзикових машинах. Процес виконання операції на гудзикових машинах та характеристика рухів голки й тканини під час виконання операції. Гудзикові машини – напівавтомати зарубіжних фірм.

Лабораторно-практична робота

Ознайомлення з конструкцією гудзикових напівавтоматів 827кл. «Подольск», 1095 кл «Подольск», їх основними регулюваннями та прийомами роботи за машинами.

Тема 14. Напівавтомати для обметування прямих петель

Ознайомлення з машинами для обметування петель: 525 кл. АТ «Орша»; 25-1 кл. «Подольск»; GT670 «TYPICAL»; 73401 – РЗ «Мінерва» (Чехія).

Процес виготовлення петель.

Основні механізми напівавтоматів для обметування прямих петель. Заправлення ниток в напівавтоматах для обметування прямих петель. Регулювання зі зміни параметрів петлі.

Контроль якості різання ножів. Правила роботи на напівавтоматах.

Лабораторно-практична робота

Заправлення ниток у напівавтомати 525 кл. АТ «Орша» та 25-1 кл. «Подольск», 73401 – РЗ «Мінерва» (Чехія). Вправи із виготовлення петель та регулювання довжини петель в залежності від діаметра гудзиків.

Тема 15. Напівавтомати для обметування фігурних петель

Процес виготовлення фігурних петель. Основні регулювання зі зміни параметрів петлі. Правила роботи на напівавтоматах.

Лабораторно-практична робота

Заправлення напіваавтоматів для обметування фігурних петель. Вправи із виготовлення фігурних петель.

Тема 16. Машини - напіваавтомати та автомати для обробки вузлів швейних виробів

Загальна характеристика напіваавтоматів та автоматів для повузлової обробки з урахуванням регіонального компонента. Напіваавтомати та автомати для повузлової обробки:

- Для виготовлення коротких швів заданої довжини та виточок: BAS-46«Бразер», BAS-102«Бразер», BAS-611«Бразер», BAS-760«Бразер»; 742Д«Дюркопп Адлер»; 743Д«Дюркопп Адлер»; 739-1201«Дюркопп Адлер»; 7444Д«Дюркопп Адлер»;
- для зшивання манжет: 97 – В кл. «Подольск», 897 кл. «Подольск», 897 – 1 кл. «Подольск», 297 кл. «Подольск»; TW3 - S 335 В «TYPICAL»;
- для обшивання клапанів різної конфігурації: 570 кл. «Подольск»; TW3-7В «TYPICAL»;
- для зшивання внутрішнього зрізу підборта з прокладковими матеріалами: GC6160 «TYPICAL», GC6170 «TYPICAL», 260 кл. «Подольск»;
- для виконання аплікації на швейних виробках: MO-816-DD4 кл. «Джукі».
- для виготовлення дрібних деталей: - GK31030-11 «TYPICAL», GK31030-1 «TYPICAL», Cs-790 кл. «Паннонія» , 852 – 3 ХХ 12 кл. «Подольск».

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Матеріалознавство швейного виробництва»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Вступ. Завдання предмета та зв'язок з іншими дисциплінами	1	
2	Асортимент тканин	4	1
3	Будова й властивості тканин	5	1
4	Технологія виготовлення тканин.	4	
5	Трикотажні і ворсові матеріали	4	
6	Плівкові і дубльовані матеріали	4	
7	Неткані матеріали	4	
8	Матеріали для з'єднання деталей одягу	1	
9	Фурнітура, прикладні та оздоблювальні матеріали	1	
Всього годин:		28	2

Тема 1. Вступ. Завдання предмета та зв'язок з іншими дисциплінами

Основні вимоги до одягу. Вплив волокнистого складу на матеріали швейного виробництва при виборі моделі, конструюванні, моделюванні й технології виготовлення. Класифікація матеріалів швейного виробництва за призначенням.

Тема 2. Асортимент тканин

Загальні відомості про асортимент тканин.

Коротка характеристика й властивості тканин із натуральних волокон (бавовни, льону, шовку, шерсті); із натуральних волокон з домішками хімічних волокон.

Властивості й особливості обробки тканин із хімічних волокон.

Лабораторно-практична робота

Практичне вивчення волокнистого складу тканин та їх характеристика.

Тема 3. Будова і властивості тканин

Фактори, що визначають будову тканини.

Розмірні величини, їх вплив на технологію пошиття одягу.

Волокнистий склад тканин, основа і уток, лице й виворіт, переплетення тканин, види переплетень.

Фізико-механічні властивості тканин – міцність, стійкість до зношення, зминальність і драпірувальність, захисні властивості.

Технологічні властивості – обсипальність, прорубність і зсідальність, розсувальність ниток у швах, ковзкість, формування тканини під дією ВТО.

Гігієнічні властивості тканин, їх значення для одягу.

Лабораторно-практична робота

Практичне вивчення: будови тканини; виду переплетення; визначення лицьової поверхні; визначення нитки основи.

Тема 4. Технологія виготовлення тканин

Загальне поняття про пряжу й процес прядіння. Класифікація пряжі за системами прядіння, будовою, волокнистим складом, за обробкою й забарвленням, за призначенням.

Коротка характеристика процесу утворення тканини, основні операції обробки.

Спеціальні види обробки тканин. Вплив обробки на властивості тканин.

Тема 5. Трикотажні й ворсові матеріали

Коротка характеристика одержання трикотажних полотен і ворсових матеріалів.

Властивості та обробка виробів із трикотажних полотен і ворсових матеріалів різного волокнистого складу.

Тема 6. Плівкові і дубльовані матеріали

Характеристика плівкових і дубльованих матеріалів, способи одержання.

Фізичні та технологічні властивості, особливості обробки плівкових та дубльованих матеріалів.

Тема 7. Неткані матеріали

Коротка характеристика нетканних матеріалів за способом виробництва, волокнистим складом.

Властивості й застосування нетканних матеріалів.

Тема 8. Матеріали для з'єднання деталей одягу

Швейні нитки. Класифікація швейних ниток за волокнистим складом, будовою, обробкою, за призначенням.

Клейові методи з'єднання деталей одягу.

Вимоги до якості швейних ниток і клейових матеріалів.

Тема 9. Фурнітура

До фурнітури належать гудзики, пряжки, гачки та петлі, кнопки, застібки. Характеристика фурнітури за способом виготовлення, матеріалом, з'єднанням з одягом, зовнішнім виглядом, обробкою, призначенням та якістю.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з\п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Правові та організаційні основи охорони праці	1	
2	Основи безпеки праці на швейних підприємствах	7	
3	Основи пожежної безпеки	2	
4	Основи електробезпеки	1	
5	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	2	
6	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	1
Всього годин:		15	1

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміст поняття «охорона праці», соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Кодекс законів України про працю, Закони України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», «Про пожежну безпеку», «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Права працівників на охорону праці на підприємстві. Охорона праці жінок і підлітків. Порядок забезпечення засобами індивідуального та колективного захисту.

Відповідальність (дисциплінарна, адміністративна, матеріальна і кримінальна) за порушення законодавства про працю, правил та інструкцій з охорони праці.

Інструктажі з охорони праці. Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на підприємствах. Алкоголізм і безпека праці. Профотруєння.

Основні причини травматизму і професійних захворювань на підприємствах сфери послуг. Основні заходи запобігання травматизму та захворюванням на підприємствах сфери послуг: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Розслідування та облік нещасних випадків на підприємствах сфери послуг, професійних захворювань і отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці на швейних підприємствах

Загальні питання безпеки праці. Основні виробничі небезпечні фактори під час проведення робіт на швейних підприємствах.

Значення безпеки праці на виробництві. Вимоги до організації, облаштування та обладнання швейних робочих місць. Вимоги з охорони праці при виконанні робіт на напівавтоматичному та автоматичному швейному обладнанні. Зони безпеки та їх огороження. Засоби індивідуального та колективного захисту. Світова та звукова сигналізація. Попереджувальні написи, сигнальне пофарбування. Засоби індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів. Спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту. Захист від шуму. Захист від пилу. Захист від газу. Захист від вібрації. Захист від несприятливих метеорологічних умов. Мікроклімат виробничих приміщень швейних підприємств. Заміри показників мікроклімату. Прилади контролю безпечних умов праці. Правила запобігання нещасних випадків. План ліквідації аварій та евакуації з приміщення.

Вимоги до природного та штучного освітлення приміщень.

Правила та заходи попередження нещасних випадків і аварій. План ліквідації аварій. План евакуації з приміщень у випадку аварій.

Вимоги безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях освітніх закладів.

Фізіологічна та психологічна основи трудового процесу (безумовні та умовні рефлексі, їх вплив на безпеку праці).

Прийняття людини до навколишніх умов на виробництві (почуття, сприймання, увага, пам'ять, уява, емоції) та їх вплив на безпеку праці.

Психофізичні фактори умов праці (промислова естетика, ритм і темп роботи, виробничі гімнастика, кімнати психологічного розвантаження) та їх вплив на безпеку праці.

Вимоги нормативних актів про охорону праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання, будівель.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека і вибухозахист виробництва

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, експлуатація непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях; порушення правил використання опалювальних систем, електронагрівальних приладів, відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речовин і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, загорання, самозагорання, горіння, тління.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх вогнегасильні властивості. Протипожежна техніка: спецавтомашини, авто- та мотопомпи, спецустановки, вогнегасники, ручний

протипожежний інструмент, їх призначення, будова, використання на пожежі. Особливості гасіння пожежі на швейних підприємствах.

Тема 4. Основи електробезпеки

Електрика промислова, статична й атмосферна.

Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Електричні травми, їх види. Фактори, що впливають на ступінь ураження людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Занулення та захисне заземлення, їх призначення.

Тема 5. Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди

Поняття про виробничу санітарію як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів на підприємствах сфери послуг. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуючі випромінювання тощо), основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини. Лікувально-профілактичне харчування.

Види освітлення.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи й засоби надання першої медичної допомоги. Дії у важких випадках. Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Припинення кровотечі з рани, носа.

Надання долікарської допомоги при непритомності (втраті свідомості), шоку.

Правила надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом.

Оживляння. Способи штучного дихання, положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Лабораторно-практична робота

Відпрацювання дій при наданні першої допомоги при нещасних випадках: втраті свідомості, шоку, ураженні електричним струмом, при пораненнях.

**ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з виробничого навчання**

№ з/п	Тема	Кількість годин
I. Виробниче навчання в майстерні		
1	Вступне заняття. Охорона праці і пожежна безпека в навчальних майстернях	6
2	Екскурсія на підприємство	6
3	Машинні роботи	54
4	Волого-теплова обробка	12
	Всього годин:	78
II. Виробниче навчання на виробництві		
1	Ознайомлення з підприємством	6
2	Обробка окремих деталей та вузлів швейних виробів	84
	Всього годин:	90
III. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з організацією технологічного процесу на підприємстві	7
2	Самостійне виконання робіт оператора швацького устаткування 3-го розряду (під наглядом інструктора) Кваліфікаційна пробна робота	196
	Всього годин:	203
	Разом:	371

Виробниче навчання в майстерні

Тема 1. Вступне заняття. Охорона праці і пожежна безпека в навчальних майстернях

Навчально-виробничі та виховні завдання виробничого навчання. Зміст праці, етапи трудового становлення і професійного зростання в процесі підготовки кваліфікованих робітників.

Роль виробничого навчання у формуванні трудових навичок та морально-вольових якостей молодого робітника. Виробнича діяльність навчальної групи. Демонстрація кращих робіт, виготовлених учнями під час виробничого навчання. Значення трудової і технологічної дисципліни у забезпеченні якості виконуваних робіт. Ознайомлення учнів з кваліфікаційною характеристикою оператора швацького устаткування 3 розряду.

Знайомство учнів з навчальною майстернею. Вимоги до організації робочого місця оператора швацького устаткування. Ознайомлення з режимом роботи в навчальній майстерні. Розміщення учнів за робочими місцями. Порядок отримання і здачі інструментів та пристроїв, отримання матеріалів та

порядок здачі готових вузлів. Порядок прибирання учнівських робочих місць та приміщення майстерні.

Загальні норми і правила охорони праці в навчальній майстерні. Вимоги до безпечних умов праці в навчальній майстерні та на робочому місці. Причини виробничого травматизму. Види травм, можливі при роботі з інструментом та експлуатації обладнання майстерні.

Пожежна безпека. Причини виникнення пожежі в навчальній майстерні. Заходи попередження виникнення пожежі в навчальній майстерні. Правила поведінки учнів при виникненні пожежі. Правила користування первинними засобами пожежогасіння. Порядок виклику пожежної команди. Ознайомлення з планом евакуації навчального закладу.

Електробезпека. Фактори ураження електрострумом. Технологічні засоби захисту від ураження електрострумом, пристрої ввімкнення-вимкнення електромережі. Правила користування електронагрівальними приладами. Заземлення електроустаткування. Зміст попереджувальних написів і плакатів з електробезпеки. Види електротравм. Надання першої допомоги потерпілим від дії електроструму.

Тема 2. Екскурсія на підприємство

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві.

Виховання в учнів зацікавленості обраною професією. Ознайомлення із структурою, системою роботи підприємства: експериментальним, підготовчим, розкрийним, пошивними цехами.

Продукція, яка виготовляється на підприємстві. Система контролю якості продукції. Традиції підприємства.

Тема 3. Машинні роботи

Інструктаж за змістом занять з організації робочого місця та безпеки праці. Формування вмінь виконання машинних робіт. Правила з охорони праці на місцях для машинних робіт.

Вправи

Підбір голок, ниток, установа голки, підготовка швейної машини до роботи.

Заправка машини, регулювання натягу верхньої і нижньої ниток. Намотування ниток на шпульку. Пуск і зупинка машини.

Виконання паралельних, прямих, овальних, ломаних і зигзагоподібних строчок при обробці манжет різної конфігурації. Закріплення кінців строчок.

Зшивання двох зрізів однорідної тканини.

З'єднання деталей із застосуванням засобів малої механізації: направляючої лінійки; лінійки-обкантовувача; рубильника, лапки для настрочування тасьми, лапки для настрочування «блискавки».

Обробка з'єднувальних швів: зшивних, настрочних, накладних, білизняних.

Обробка крайових швів: обкантовувальних, обшивних, у підгин.

Обробка оздоблювальних швів: для складок, рельєфних, з кантом.

Опанування прийомів раціональної організації робочого місця для виконання машинних робіт.

Послідовність виконання машинних робіт, самоконтролю якості. Види дефектів, способи їх усунення та попередження. Заходи з економії електроенергії.

Тема 4. Волого-теплова обробка

Інструктаж за змістом занять з організації робочого місця та безпеки праці. Формування вмінь виконання волого-теплових робіт. Правила з охорони праці на місцях для волого-теплових робіт.

Вправи

Встановлення необхідних режимів волого-теплової обробки для різних видів тканин.

Волого-теплова обробка швів.

Надання форми деталям за допомогою волого-теплової обробки.

II. Виробниче навчання на виробництві

Тема 1. Ознайомлення з підприємством

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві.

Виховання в учнів зацікавленості обраною професією. Ознайомлення із структурою, системою роботи підприємства: експериментальним, підготовчим, розкрийним, пошивними цехами.

Продукція, яка виготовляється на підприємстві. Система контролю якості продукції. Традиції підприємства.

Тема 2. Обробка окремих деталей та вузлів швейних виробів

Інструктаж за змістом занять з організації робочого місця та безпеки праці. Обробка окремих деталей та вузлів середньої складності на швацькому автоматичному та напівавтоматичному устаткуванні:

- Обробка клапанів різної конфігурації.
- Обробка хлястиків.
- Обробка манжетів різних конфігурацій.
- Обробка хомутиків.
- Обробка бретелей.
- Обробка листочок.
- Обробка пат.
- Обробка шлиць.
- Обробка утеплювальних прокладок.
- Обробка застібок.
- Зшивання зрізів.
- Зшивання розрізних виточок.

- Обметування прямих петель.
- Обметування отворів.
- З'єднання фурнітури.
- Скріплення деталей одягу.
- Обметування фігурних петель.
- Виконання закріпок та ін.

Використання інноваційних виробничих технологій. Контроль якості продукції. Дотримання вимог безпеки праці.

III. Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з організацією технологічного процесу на підприємстві

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві.

Структура виробництва й організація праці на підприємстві.

Основні цехи підприємства, технологічний процес виготовлення продукції. Технічні служби, їх задачі й основні функції. Впровадження автоматизованих виробництв і ресурсозберігаючих технологій.

Планування праці й контроль якості на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці. Система керування охороною праці. Організація служби безпеки праці на підприємстві. Інструктаж з охорони праці й пожежної безпеки на підприємстві. Застосування засобів безпеки праці й індивідуального захисту.

Тема 2. Самостійне виконання робіт оператора швацького устаткування 3 розряду (під наглядом інструктора)

Самостійне виконання робіт під наглядом інструктора на автоматичному та напівавтоматичному обладнанні у відповідності до вимог кваліфікаційної характеристики із дотриманням правил безпеки праці.

Примітка. Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з урахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт

- обробка клапанів різної конфігурації;
- обробка хлястиків;
- обробка манжетів різних конфігурацій;
- обробка хомутиків;
- обробка бретелей;
- обробка листочок;
- обробка пат;
- обробка шлиць;

- обробка утеплюючих прокладок.
- обробка застібок.
- зшивання зрізів;
- зшивання розрізних виточок;
- обметування петель;
- обметування отворів;
- з'єднання фурнітури;
- обробка складок;
- скріплення деталей одягу;
- обметування фігурних петель;
- виконання закріпок.

Перелік основних обов'язкових засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
Обладнання навчально-виробничої майстерні				
1	Універсальні швейні машини		15	
2	Швейні машини напівавтомати		2	
3	Устаткування для волого-теплової обробки		2	
Обладнання навчально-виробничої дільниці підприємства				
1	Швейні машини напівавтомати різного призначення		15	
2	Швейні машини автомати різного призначення		5	
Інструмент				
1	Ножиці	15		
2	Ножиці фігурні		1	
3	Сантиметрова стрічка	15		
Приладдя, пристрої				
1	Пристосування малої механізації для універсальних промислових швейних машин		2 комплекти*	
2	Крейда	15		
3	Лінійка	15		
4	Шаблони допоміжних лекал	15		
5	Шаблони універсальних (уніфікованих) лекал		10	
6	Шаблони контрольних лекал	15		

*Примітка: в комплект входить не менше 8 різних пристосувань.

КРИТЕРІЇ
кваліфікаційної атестації випускників

Професія: **8263 Оператор швацького устаткування**
Кваліфікація: **3 розряд**

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Прийоми раціональної організації робочого місця для виконання машинних робіт.
2. Послідовність виконання машинних робіт, самоконтроль якості.
3. Способи обробки різних видів швів та деталей одягу.
4. Технологічні параметри обробки деталей та вузлів середньої складності.
5. Види дефектів, способи їх усунення та запобігання.
6. Види пристроїв малої механізації та особливості їх застосування.
7. Принцип роботи напівавтоматів та автоматів, які обслуговує.
8. Процес виготовлення петлі на петельних машинах.
9. Процес пришивання гудзиків на напівавтоматах.
10. Асортимент, властивості і особливості обробки тканин.
11. Властивості тканин різного волокнистого вмісту, їх структуру.
12. Матеріали для з'єднання деталей одягу, фурнітуру.

ВМІЄ:

1. Підготувати швейну машину до роботи, заправити її та зробити необхідні регулювання натягу ниток.
2. Виконувати операції середньої складності, зокрема: виготовлення хлястиків пат, напівпоясів, хомутиків, бретелей, клапанів та манжетів різної конфігурації.
3. Розмічати та обметувати прямі та фігурні петлі, отвори, виконувати закріпки.
4. Обробляти утеплюючі прокладки, шлиці, застібки, складки та різні види швів.
5. Зшивати розрізні виточки, зрізи та скріплювати деталі одягу.
6. З'єднувати деталі із застосуванням засобів малої механізації.
7. Пришивати гудзики на спецмашинах.
8. Усувати дефекти під час виконання робіт.
9. Усувати дрібні неполадки в роботі швейного устаткування, проводити його чищення та змашування.
10. Проводити контроль та самоконтроль якості.

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

**ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ**

ДСПТО 8263.С.14.00 – 2015
(позначення стандарту)

Професія: Оператор швацького устаткування

Код: 8263

Кваліфікація: оператор швацького устаткування 4-го розряду

**Видання офіційне
Київ – 2015**

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку
(підвищення кваліфікації)кваліфікованих робітників)

- 1. Професія:** 8263 Оператор швацького устаткування
- 2. Кваліфікація:** оператор швацького устаткування 4-го розряду
- 3. Кваліфікаційні вимоги**

Повинен знати: технологічні параметри обробки деталей, асортимент виробів, послідовність виконання робіт; причини виникнення дефектів і заходи щодо запобігання їм; призначення та принципи роботи автоматів та напівавтоматів, які обслуговуються; правила підналагоджування; методи та прийоми настилання з урахуванням раціонального використання матеріалів; систему встановлення режимів настилання на панелі управління; допуски та правила встановлення довжини настилу, способи регулювання механізмів підйому та швидкості руху настільного пристрою; вимоги до якості настилу; властивості матеріалів та особливості їх настилання.

Повинен уміти: обробляти складні деталі на автоматичному та напівавтоматичному устаткуванні. Брати участь у налагодженні автоматів та напівавтоматів. Вести процес настилання різних матеріалів з додержанням розрахунків їх раціонального використання на автоматизованому настільному комплексі. Вміти працювати на швейних машинах спеціального призначення з диференційною подачею матеріалів, з обрізуванням краю тканини, з голками, що відхиляються, з регульованим припосадуванням тканини та на вишивальних напівавтоматах.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце;
додержуватись норм технологічного процесу;
не допускати браку в роботі;
знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища;
дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);
знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідними для виконання професійних обов'язків;
володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб

5.1. При продовженні професійно-технічної освіти
Повна або базова загальна середня освіта.

При умові продовження первинної професійно-технічної освіти в професійно-технічних навчальних закладах другого та третього атестаційних рівнів – без вимог до стажу роботи.

5.2. При підвищенні кваліфікації

Повна або базова загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією оператора швацького устаткування 3 розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.3. Після закінчення навчання

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією оператора швацького устаткування 4 розряду.

6. Сфера професійного використання випускника

Виробництво одягу.

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення строку навчання відповідно до законодавства.

7.4.Стать: жіноча, чоловіча (обмеження отримання професії за статевою приналежністю визначається переліком важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, (затвердженим наказом МОЗ України № 256 від 29.12.1993)).

7.3. Медичні обмеження.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія – 8263 Оператор швацького устаткування
 Кваліфікація – 4 розряд
 Загальний фонд навчального часу – 380 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Загальнопрофесійна підготовка	33	2
1.1	Основи галузевої економіки і підприємництва	6	
1.2	Основи правових знань	6	
1.3	Інформаційні технології	6	2
1.4	Резерв часу	15	
2	Професійно-теоретична підготовка	84	11
2.1	Технологія виготовлення швейних виробів	24	3
2.2	Виробниче технологічне обладнання	48	8
2.3	Охорона праці	12	
3	Професійно-практична підготовка	236	
3.1	Виробниче навчання:		
3.1.1	- на виробництві	138	
3.2	Виробнича практика	98	
4	Консультації	20	
5	Державна кваліфікаційна атестація (або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація при продовженні навчання)	7	
6	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	360	13

ПЕРЕЛІК
кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників
з професії Оператор швацького устаткування

1 Кабінети:

- технології виготовлення одягу;
- обладнання;
- основ правових знань;
- інформаційних технологій;
- охорони праці.

2 Лабораторії:

- обладнання.

3 Навчально-виробничі дільниці підприємства:

- швейного цеху;
- підготовчо-розкрійного цеху.

Примітки: для підприємств, організацій, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників, навчальний процес може здійснюватись при наявності обладнаного навчального робочого місця; предмет „Інформаційні технології” для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств-замовників кадрів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності	2	
2	Система державної підтримки та сприяння розвитку підприємництва	2	
3	Самоорганізація суб'єктів підприємництва	2	
Всього годин:		6	

Тема 1. Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності

Сутність менеджменту, його роль у розвитку підприємництва. Функції управління, система. Організація маркетингу. Система: потреба – товар – ринок. Реклама в маркетинговій діяльності.

Тема 2. Система державної підтримки та сприяння розвитку підприємництва

Сутність та методи державного регулювання підприємництва. Державна політика підтримки підприємництва.

Тема 3. Самоорганізація суб'єктів підприємництва

Об'єктивна необхідність самоорганізації суб'єктів підприємництва. Етапи становлення громадських об'єднань підприємців в Україні.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно-практичні роботи
1	Права громадян України на працю	3	
2	Соціальні гарантії та соціальний захист працівників	3	
	Всього годин:	6	

Тема 1. Права громадян України на працю

Конституція України про права і свободи людини і громадянина, основні трудові права і обов'язки працівників. Особливості регулювання праці деяких категорій працівників.

Трудовий договір, його зміст і форми. Терміни трудового договору. Терміни випробування при прийнятті на роботу. Переведення на іншу роботу. Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника, власника або уповноваженого за ним органу, за вимогами профспілкового органу.

Гарантії забезпечення права на працю звільненим працівникам. Порядок їх звільнення.

Тема 2. Соціальні гарантії та соціальний захист працівників

Право громадян України на зайнятість. Регулювання та організація зайнятості населення. Компенсація при втраті роботи.

Контроль і відповідальність за порушення законодавства про зайнятість населення.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Застосування інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації швейного виробництва	3	1
2	Системи управління на основі комп'ютерних технологій	3	1
Всього годин:		6	2

Тема 1. Застосування інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації швейного виробництва

Поняття про системи управління автоматизованим обладнанням: верстатом, агрегатом, виробничою установкою, робота технічним комплексом, гнучким автоматизованим модулем, лінією, цехом, підприємством. Числове програмне управління та його різновидності. Роботизація та автоматизація виробництва на основі електронно-обчислювальної техніки – основа інтенсифікації виробництва.

Охорона праці та техніка безпеки під час роботи на автоматизованому обладнанні. Роль людського фактору в автоматизованому виробництві.

Перспектива розвитку електронно-обчислювальної техніки й засобів автоматизації в швейній галузі.

Лабораторно-практична робота

Складання алгоритмів управління автоматизованим швейним обладнанням.

Тема 2. Системи управління на основі комп'ютерних технологій

Основні напрямки застосування обчислюваної техніки в галузі. Галузеве програмне забезпечення. Прикладене програмне забезпечення професійного спрямування відповідно до спеціалізації професійно-технічного навчального закладу.

Практична робота

Ознайомлення з програмними продуктами професійного спрямування. Робота з прикладними програмами професійного спрямування (прикладні програми, які застосовуються у швейному виробництві).

Тема 3. Мережні системи та сервіси

Проблеми обміну інформацією. Передача інформації на відстань і безпека каналів зв'язку. Принципи й методи обміну інформацією між різними відомствами.

Практична робота

Робота з тематичними пошуковими каталогами та пошуковими машинами. Вивчення основних принципів їхньої роботи.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Технологія виготовлення швейних виробів»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Технологія обробки окремих деталей та вузлів	15	2
2	Підготовчо-розкрійне виробництво	5	1
3	Остаточне оздоблення виробів	2	
4	Технологія виготовлення виробів із різноманітних матеріалів	2	
Всього годин:		24	3

Тема 1. Технологія обробки окремих деталей та вузлів

Технологія обробки комірів різних видів. Дефекти при обробці, їх виправлення.

Технологія обробки бортів та вилогів лацканів. Дефекти при обробці, їх виправлення.

Види кишень. Технологія обробки кишень в рельєфних швах. Дефекти при обробці, їх виправлення.

Технологія обробки прорізнних кишень на автоматах. Деталі крою. Місця розташування. Можливі дефекти та способи їх виправлення.

Технологія обробки накладних кишень. Місця розташування. Можливі дефекти та способи їх виправлення.

Технологія обробки утеплювальних підкладок та прокладок методом вистьобування різними видами строчок. Дефекти при обробці, їх виправлення.

Технологія обробки деталей виробів з використанням інноваційних виробничих технологій. Дотримання безпеки праці та режимів роботи.

Настилання різних матеріалів на розкрійному обладнанні. Властивості матеріалів, що настиляються.

Лабораторно-практична робота

Технологія обробки та графічне зображення комірів, бортів та лацканів.

Технологія обробки та графічне зображення прорізнних кишень.

Тема 2. Підготовчо-розкрійне виробництво

Завдання та функції підготовчого виробництва. Кількісна та якісна перевірка тканини. Технологічне обладнання підготовчого виробництва. Розкрійне виробництво, його функції.

Способи розрахунку частин тканини для настилу. Настил. Довжина настилу, ширина. Методи та прийоми настилання з урахуванням раціонального використання матеріалів. Технічні умови настилання тканин. Вимоги до якості

настилу. Властивості матеріалів та особливості їх настилання. Обладнання розкрійного виробництва. Охорона праці при виконанні настилання тканин.

Лабораторно-практична робота

Розрахунок кусків тканини для настилу.

Тема 3. Остаточне оздоблення виробів

Технологія обметування петель та отворів. Технологія прикріплення фурнітури. Технологія пришивання гудзиків. Оздоблення виробів. Дефекти, причини виникнення та способи усунення. Технологія проведення заключної волого-теплової обробки. Режими волого-теплової обробки.

Тема 4. Технологія виготовлення виробів із різноманітних матеріалів

Особливості обробки виробів із різноманітних матеріалів. Технічні умови обробку деталей та волого-теплової обробки.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Виробниче технологічне обладнання»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		всього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Відомості з електротехніки	4	
2	Швейні машини човникового стібка спеціального призначення	4	
3	Швейні машини з диференційною подачею матеріалів	2	
4	Швейні машини з обрізуванням краю тканини	2	
5	Швейні машини з голками, які відхиляються	4	
6	Швейні машини з регульованим припосаджуванням тканини	2	
7	Швейні машини зигзагоподібного стібка	2	
8	Вишивальні напіваавтомати	4	2
9	Напіваавтомати та автомати для по вузлової обробки складних деталей швейних виробів	12	4
10	Швейні машини з числовим програмним управлінням	4	
11	Обладнання підготовчо – розкрійного виробництва	8	2
Всього годин:		48	8

Тема 1. Відомості з електротехніки

Класифікація електродвигунів, які застосовують на швейних підприємствах. Технічна характеристика електродвигуна.

Апарати управління: контактор, кнопки управління, реле, кнопочна станція. Апарати захисту: плавкий запобіжник, автоматичний вимикач, температурне реле. Індивідуальний привід до швейної машини: призначення, будова, принцип роботи. Автоматичний електропривід: призначення, конструктивні особливості, принцип роботи.

Тема 2. Швейні машини човникового стібка спеціального призначення

Основні типи швейних машин: для вшивання рукавів в пройми у верхньому одязі (550-16-6 фірми «Дюркопп – Адлер», 302 кл. «Подольск», напіваавтоматичні швейні машини для зшивання виточок в чоловічих піджаках та

жіночих жакетах, U -820 фірма «Джуки»; фірма «Пфафф» 918 15-925 02BS – пришивання підкладки до бортів в піджаках, жакетах, пальтах; утворення посадки по окату рукавів із зшитими або не зшитими передніми зрізами ASG – 166 фірма «Джуки». Пришивання застібки – «блискавки» до гульфіка з рулонною подачею 550-2-2 фірми «Дюркопп – Адлер», обробка шлиць рукавів в сорочках і блузах 3828-1/01 фірма «Пфафф». Характеристика машин.

Тема 3. Швейні машини з диференційною подачею матеріалу

Особливості робочого процесу. Швейні машини човникового стібка з диференційною подачею матеріалу. (508-М кл. РЗЛМ).

Тема 4. Швейні машини з обрізуванням краю тканини

Процес різання тканини на швейних машинах. Конструкція механізму обрізування і регулювання. МО – 816 «Джуки», 8515/700 Текстима, фірма «Дюркопп – Адлер» - 265 – 18903/E142.

Тема 5. Швейні машини з голками, які відхиляються

Особливості робочого процесу. Швейні машини з голками, які відхиляються, конструктивно-уніфікованих рядів 31 і 131 АТ «Орша» та 597 – М кл. АТ «Орша».

Тема 6. Швейні машини з регульованим припосаджуванням тканини

Особливості робочого процесу. Характеристика швейних машин з регульованим припосаджуванням тканини (275 кл. «Подольск»).

Тема 7. Швейні машини зигзагоподібного стібка

Особливості утворення зигзагоподібного стібка, їх різновиди. Застосування зигзагоподібних стібків. Характеристика машин.

Манини 72520 – 101 кл. фірми «Мінерва», 335 кл. фірми «Мінерва».

Тема 8. Вишивальні напівавтомати

Процес утворення вишивального одноститкового тамбурного стібка. Види стібків, які виконуються на напівавтоматах.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Заправлення ниток у напівавтоматах GG 721 «TYPICAL». Правила роботи.

2. Заправлення ниток на машинах – автоматах: BE8 – 110AP «Бразер», BE8 - 401 «Бразер».

Тема 9. Напівавтомати та автомати для повузлової обробки складних деталей швейних виробів

Машини напівавтоматичної та автоматичної дії з урахування регіонального компонента. Напівавтомати та автоматичні лінії для по вузлової обробки:

- для обшивання комірив;

- для обшивання бортів, лацканів;
- для обробки прорізних кишень;
- для обробки накладних кишень;
- автоматична лінія для виконання виточок та складок.

Машини-аналоги напівавтоматів та автоматичних ліній з мікропроцесорним управлінням (згідно з регіональним компонентом).

Лабораторно-практичні роботи

1. Ознайомлення з конструкцією напівавтоматів та автоматичних ліній для обробки прорізних кишень: фірма «Джукі»APW – 200(серія) та її аналоги.
2. Ознайомлення з конструкцією напівавтоматів та автоматичних ліній для обробки накладних кишень: 745 – 28F кл. ПМЗ (335 облад), TASS3200 «TYPICAL». (2 год)
3. Ознайомлення з конструкцією напівавтоматів для виконання виточок та складок: фірма «Пфафф» - 3516/45, фірма «Пфафф» - 3546- 1 /12.

Тема 10. Швейні машини з числовим програмним управлінням

Швейні машини з числовим програмним управлінням, з ручним управлінням та автоматичним. Розподіл машин з числовим програмним управлінням за технологічним призначенням. Переваги машин з числовим програмним управлінням. GC6-1-D3E «TYPICAL», 31016 кл. «Yamaha», S-6200 «Бразер».

Тема 11. Обладнання підготовчо-розкрійного виробництва

Характеристика операцій, які виконуються в підготовчому цеху. Бракувально-вимірвальне обладнання і принцип його роботи. Розрахунок полотен в настилі за допомогою машин. Коротке ознайомлення з новими способами і системами автоматизованого розкрою тканин: катковий, ротаційний, електроіскровий, гідромоніторний спосіб розкрою, вирубання на пресах, розкрій ультразвуком, променем лазера і мікроплазмовою дугою.

Операції, які виконуються в розкрійному цеху. Настилальні столи і обладнання для затискування й обрізання кінців настилу. Коротке ознайомлення з настилальними машинами. Характеристика машин.

Лабораторно-практичні роботи

1. Принцип роботи багатофункціональної автоматичної системи з колисковою системою подачі. Швидке настилання усіх видів тканин без натягу, прийоми безпечної праці.
2. Принцип роботи статичної системи розкрою. Економічне рішення для швидкого й точного розкрою низьких настилів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Правові та організаційні основи охорони праці	2
2	Основи безпеки праці в галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці	4
3	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	1
4	Основи електробезпеки.	2
5	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	1
6	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2
	Всього годин:	12

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Мета і завдання предмета «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення.

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці: Конституції України, Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основ законодавства України про охорону здоров'я, Закону України «Про пожежну безпеку», Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Закону України «Про колективні договори і угоди».

Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження й усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту.

Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна й медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруень.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек

Загальні відомості про потенціал небезпек.

Захист від дії хімічних і біологічних чинників. Зони безпеки та їх огороження. Світлова й звукова сигналізація. Попереджувальні надписи, сигнальні фарбування. Знаки безпеки.

Інструкція з охорони праці оператора швацького устаткування. Правила охорони праці під час експлуатації швейного обладнання. Дії оператора швацького устаткування при виявленні відхилень від нормальної роботи обладнання.

Основні небезпеки під час виконання робіт на півавтоматах, автоматах та автоматизованих лініях швейних підприємств.

Засоби колективного та індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів у галузі.

Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків та аварій. Вимоги нормативно-правових актів про охорону праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання, будівель і споруд.

Запобігання виникненню аварій техногенного характеру. План евакуації з приміщень у разі аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Особливості гасіння пожежі на об'єктах галузі.

Організація пожежної охорони в галузі.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища.

Основні характеристики вибухонебезпеки; показники рівня руйнування промислових аварій.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництва підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки.

Тема 4. Основи електробезпеки

Особливості ураження електричним струмом. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Класифікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працівників електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення

та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітільниками.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці. Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія праці. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми та жінками.

Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Щорічні медичні огляди неповнолітніх працівників, осіб віком до 21 року.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги.

Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при пораненнях, припиненні кровотечі з ран, носа, вуха тощо

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з виробничого навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин
I. Виробниче навчання на виробництві		
1	Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві	6
2	Волого-теплова обробка та клейове з'єднання деталей	18
3	Обробка окремих деталей та вузлів швейних виробів	114
Всього годин:		138
II. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з підприємством	7
2	Самостійне виконання робіт оператора швацького устаткування 4 розряду (під наглядом інструктора) Кваліфікаційна пробна робота	91
Всього годин:		98
Разом:		236

I. Виробниче навчання на виробництві

Тема 1. Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів техніки безпеки та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з кваліфікаційною характеристикою оператора швацького устаткування 4 розряду.

Ознайомлення учнів з устаткуванням і технологічним процесом виготовлення продукції на підприємстві. Ознайомлення з організацією робіт на робочому місці виробничої ділянки, плануванням та контролем якості виготовленої продукції.

Тема 2. Волого-теплова обробка та клейове з'єднання деталей

Регулювання обладнання ВТО відносно волокнистого складу тканин. Дублювання основних деталей швейних виробів на пресах. Дублювання ділянок одягу для повузлової та остаточної обробки. З'єднання перфорації з основними матеріалами за допомогою прасок та парогенераторів. Остаточне ВТО на пароповітряних манекенах для легкого та верхнього одягу.

Тема 3. Обробка окремих деталей та вузлів швейних виробів

Інструктаж за змістом занять, правила організації робочого місця та безпеки праці при обробці окремих деталей та вузлів швейних виробів; проведення процесу настилання різних матеріалів.

Основні навчальні завдання: формування вмінь якісного виготовлення окремих деталей і вузлів. Послідовність виконання завдань. Ознайомлення з виробничим планом навчальної групи.

Обробка складних деталей та вузлів на швацькому автоматичному та напівавтоматичному обладнанні:

- обробка комірив;
- обробка бортів;
- обробка лацканів;
- обробка прорізної кишені у рамку;
- обробка прорізної кишені з клапаном;
- обробка прорізної кишені з листочкою;
- обробка накладних кишень;
- з'єднання деталей виробів;
- вистьобування полотен фігурними строчками;
- настилання різних матеріалів та ін.

Використання інноваційних виробничих технологій. Контроль якості продукції. Дотримання безпеки праці.

II. Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з підприємством

Інструктаж з охорони праці і пожежної безпеки на підприємстві. Система керування охороною праці. Організація служби безпеки праці на підприємстві. Застосування засобів безпеки праці й індивідуального захисту.

Структура виробництва і організація праці на підприємстві. Основні цехи підприємства, устаткування, технологічний процес виготовлення продукції. Технічні служби, їхні задачі й основні функції. Впровадження автоматизованих виробництв і ресурсозберігаючих технологій. Планування праці й контроль якості на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Тема 2. Самостійне виконання робіт оператора швацького устаткування 4-го розряду (під наглядом інструктора)

Самостійне виконання робіт (під наглядом інструктора). Самостійне виконання робіт на автоматичному та напівавтоматичному обладнанні при настиланні різних матеріалів з дотриманням розрахунків, їх раціонального використання на автоматизованому настилальному комплексі у відповідності до вимог кваліфікаційної характеристики оператора швацького устаткування 4 розряду. Дотримання норм охорони праці.

Примітка. Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з урахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт

- обробка комірів;
- обробка бортів;
- обробка лацканів;
- обробка прорізної кишені у рамку;
- обробка прорізної кишені з клапаном;
- обробка прорізної кишені з листочкою;
- обробка накладних кишень;
- з'єднання деталей виробів;
- вистьобування полотен фігурними строчками;
- настилання різних матеріалів.

ПЕРЕЛІК
основних обов'язкових засобів навчання

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування</i>	<i>Кількість на групу з 15 осіб</i>		<i>Примітка</i>
		<i>для індивідуального користування</i>	<i>для групового користування</i>	
<i>Обладнання навчально-виробничої дільниці підприємства</i>				
1	Швейні машини напівавтомати різного призначення		15	
2	Швейні машини автомати різного призначення		5	
<i>Інструмент</i>				
1	Ножиці	15		
2	Ножиці фігурні		1	
<i>Приладдя, пристрої</i>				
1	Крейда	15		
2	Лінійка	15		
3	Шаблони допоміжних лекал	15		
4	Шаблони універсальних (уніфікованих) лекал		10	
5	Шаблони контрольних лекал	15		

КРИТЕРІЇ **кваліфікаційної атестації випускників**

Професія: **8263 Оператор швацького устаткування**
Кваліфікація: **4 розряд**

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Прийоми раціональної та ефективної організації праці на робочому місці.
2. Послідовність виконання робіт, самоконтроль якості.
3. Технологічні параметри обробки складних деталей та вузлів на швацькому автоматичному та напівавтоматичному обладнанні, асортимент виробів.
4. Причини виникнення дефектів, способи їх усунення та запобігання.
5. Види пристроїв малої механізації та особливості їх застосування.
6. Призначення та принцип роботи напівавтоматів та автоматів, які обслуговуються, правила підналагоджування.
7. Процес виготовлення петлі на петельних машинах.
8. Процес пришивання гудзиків на напівавтоматах.
9. Асортимент, властивості і особливості обробки тканин.
10. Властивості тканин різного волокнистого вмісту та особливості їх настилання.
11. Методи та прийоми настилання з урахуванням раціонального використання матеріалів.
12. Систему встановлення режимів настилання на панелі управління.
13. Допуски та правила встановлення довжини настилу. Вимоги до якості настилу.
14. Способи регулювання механізмів підйому та швидкості руху настільного пристрою.

ВМІЄ:

1. Підготувати швейну машину до роботи та бере участь у налагоджуванні автоматів і напівавтоматів.
2. Виконувати операції з обробки складних деталей, зокрема: обробку накладних, прорізних кишень, комірів, лацканів, бортів; вистьобування полотен фігурними строчками.
3. Розмічати та обметувати прямі та фігурні петлі, отвори, виконувати закріпки.
4. Вести процес настилання різних матеріалів з дотриманням розрахунків їх раціонального використання на автоматизованому настільному комплексі.
5. Виконувати обробку складних деталей та вузлів із застосуванням засобів малої механізації.
6. Пришивати гудзики різних розмірів на спецмашинах.
8. Усувати дефекти під час виконання робіт.
9. Усувати дрібні неполадки в роботі швейного устаткування, проводити його чищення та змащування.
10. Проводити контроль та самоконтроль якості.

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

**ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ**

ДСПТО 8263.С.14.00 – 2015
(позначення стандарту)

Професія: Оператор швацького устаткування

Код: 8263

Кваліфікація: оператор швацького устаткування 5-го розряду

**Видання офіційне
Київ - 2015**

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

*(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку
(підвищення кваліфікації)кваліфікованих робітників)*

- 1. Професія:** 8263 Оператор швацького устаткування
- 2. Кваліфікація:** оператор швацького устаткування 5-го розряду
- 3. Кваліфікаційні вимоги**

Повинен знати: будову та кінематичні схеми напівавтоматів або автоматів, що обслуговуються, правила їх наладки; принцип роботи та правила експлуатації автоматизованого розкрійного комплексу; коригування режимів розкрою; вимоги до якості крою; методи та прийоми перевірки якості матеріалів, що контролюються; правила та способи розрахунку частин матеріалів; графіки розкрою; норми витрат матеріалів та допустимий відсоток технологічних відходів; класифікацію розкрійного обладнання та швейних машин багатоцільового призначення з числовим програмним управлінням, загальну характеристику і роботу системи САПР, комплексно - механізованих потоків швейного обладнання.

Повинен уміти: вести процес виготовлення особливо складних виробів на швацькому автоматичному або напівавтоматичному устаткуванні; вести процес розкрою різних матеріалів на автоматизованому розкрійному комплексі з програмним керуванням; виконувати технічне обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу; контролювати якість різних матеріалів з використанням електронно-обчислювальних машин; розраховувати шматки та залишки матеріалів на електронно-обчислювальних машинах та комплектувати їх для розкрою за артикулами, кольором та розміром; змінювати режими розкрою та швидкість різання деталей, працювати на комплексно-автоматизованих потоках, автоматичних лініях.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

- раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце;
- додержуватись норм технологічного процесу;
- не допускати браку в роботі;
- знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища;
- дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);
- знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідними для виконання професійних обов'язків;
- володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб

5.1. При продовженні професійно-технічної освіти

Повна загальна середня освіта.

За умови продовження первинної професійно-технічної освіти в професійно-технічних навчальних закладах третього атестаційного рівня – без вимог до стажу роботи.

5.2. При підвищенні кваліфікації

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією оператора швацького устаткування 4-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.3. Після закінчення навчання

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією оператора швацького устаткування 5-го розряду.

6. Сфера професійного використання випускника

Виробництво одягу.

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення строку навчання відповідно до законодавства.

7.5. Стать: жіноча, чоловіча (обмеження отримання професії за статевою приналежністю визначається переліком важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, (затвердженим наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993)).

7.3. Медичні обмеження.

**ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників**

Професія – 8263 Оператор швацького устаткування

Кваліфікація – 5 розряд

Загальний фонд навчального часу – 327 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Загальнопрофесійна підготовка	35	2
1.1	Основи галузевої економіки і підприємництва	8	
1.2	Основи правових знань	6	
1.3	Інформаційні технології	6	2
1.4	Резерв часу	15	
2	Професійно-теоретична підготовка	66	6
2.1	Технологія виготовлення швейних виробів	22	3
2.2	Виробниче технологічне обладнання	36	2
2.3	Охорона праці	8	1
3	Професійно-практична підготовка	208	
3.1	Виробниче навчання:		
3.1.1	- на виробництві	96	
3.2	Виробнича практика	112	
4	Консультації	10	
5	Державна кваліфікаційна атестація	8	
6	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	317	8

ПЕРЕЛІК
кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників з професії
Оператор швацького устаткування

1 Кабінети:

- технології виготовлення одягу,
- обладнання,
- основ правових знань,
- інформаційних технологій,
- основ галузевої економіки,
- охорони праці.

2 Лабораторії:

- обладнання.

3 Навчально-виробнича дільниця підприємства:

- швейного цеху,
- підготовчо-розкрійного цеху.

*Примітки: для підприємств, організацій, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників, навчальний процес може здійснюватись за наявності обладнаного навчального робочого місця.
предмет „Інформаційні технології” для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств-замовників кадрів.*

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Особистість у підприємстві	1	
2	Основи ведення підприємницької діяльності	1	
3	Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності	1	
4	Планування підприємницької діяльності	2	
5	Створення бізнес-плану	2	
6	Аналіз підприємницької діяльності	1	
Всього годин:		8	

Тема 1. Особистість у підприємстві

Що означає «працювати на себе?». Суб'єкти підприємницької діяльності. Фактори, що впливають на ведення бізнесу: позитивні та негативні сторони. Пошук бізнес-ідей та оцінка їхньої життєздатності. Застосування професійних умінь у підприємницькій діяльності.

Тема 2. Основи ведення підприємницької діяльності

Види і сфери підприємницької діяльності. Форми організації підприємництва. Підприємство як організаційна структура підприємства.

Тема 3. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності

Реєстрація. Установчі документи. Отримання печатки та штампів. Відкриття банківського рахунку.

Тема 4. Планування підприємницької діяльності

Визначення обсягу, планування підприємницької діяльності. Створення щомісячного плану. Визначення потреби в ресурсах. Розрахунок загальних торгових витрат за рік. Прибутковість бізнесу. Точка беззбитковості. Підвищення конкурентоздатності підприємства. Основи ведення підприємницької діяльності.

Тема 5. Створення бізнес-плану

Бізнес-план і необхідність його розробки. Підготовча стадія розробки бізнес-плану. Інформаційне забезпечення. Зміст бізнес-плану. Основні етапи

розробки бізнес-плану. Зміст головних розділів бізнес-плану. Джерела фінансового забезпечення бізнес-плану, позика і кредити.

Життєздатність бізнес-ідеї.

Тема 6. Аналіз підприємницької діяльності

Поняття контролю та аналізу бізнесу. Конкретна система контролю. Бізнес-договори, ділові бланки і документи. Облікові книги підприємства. Основні витрати підприємства та їх документальне оформлення. Касова книга. Звіт про прибуток і витрати, бухгалтерський баланс.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Господарство і право	2	
2	Праця, закон і ми	2	
3	Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність	2	
Всього годин :		6	

Тема 1. Господарство і право

Господарське право: загальна характеристика. Органи, що вирішують господарські спори. Закони, які використовуються для розв'язання господарських спорів. Досудове врегулювання господарських спорів. Порухення справ у господарському суді. Учасники господарського процесу. Подання позову. Вирішення господарських спорів.

Господарський договір. Основні типи та види господарського договору. Зміст і порядок укладання господарських договорів.

Тема 2. Праця, закон і ми

Загальна характеристика трудового права України. Правове регулювання працевлаштування. Правова природа трудових правовідносин: виникнення, зміна, припинення. Трудовий договір.

Робочий час і час відпочинку. Заробітна плата.

Дисциплінарна і матеріальна відповідальність.

Трудові спори. Особливості правового регулювання трудових відносин в окремих галузях господарства.

Охорона праці. Відповідальність підприємства за шкоду, заподіяну працівникові.

Праця молоді.

Тема 3. Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність

Визначення та загальні положення адміністративного права. Поняття та організація державного управління. Роль адміністративного права в регулюванні відносин у сфері державного управління. Поняття адміністративного правопорушення і адміністративної відповідальності.

Адміністративна відповідальність неповнолітніх.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Інформація та інформаційні технології.	1	
2	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	3	1
3	Мережні системи та сервіси	2	1
	Всього годин:	6	2

Тема 1. Інформація та інформаційні технології

Ієрархічні системи управління виробництвом, які застосовуються у швейному виробництві. Ієрархія інформаційних технологій за рівнями складності об'єктів інформатизації: АРМ (робочі станції автономні РМ), мережеві інформаційно-пошукові системи, мережеві автоматизовані інформаційно-вимірювальні системи реального часу.

Тема 2. Програмне забезпечення ПК. Комп'ютерні технології

Робота з прикладними програмами професійного спрямування (прикладні програми, які застосовуються у швейному виробництві).

Практична робота:

Використання можливостей програмних продуктів за напрямом професії у професійному навчанні.

Тема 3. Мережні системи та сервіси

Поняття електронної комерції, її переваги й обмеження. Схеми електронної комерції: бізнес-бізнес (В2В) і бізнес-споживач (В2С). Електронні ринки. Вплив електронної комерції на сучасний бізнес. Переваги й недоліки електронної комерції.

Практична робота:

Робота з інформаційно-довідковими системами та електронними бібліотеками: створення бібліографічного каталогу за професією; пошук інформації про інноваційні виробничі технології в швейному виробництві.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Технологія виготовлення швейних виробів»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Технологія обробки складних деталей та вузлів	9	
2	Процеси підготовчо-розкрійного виробництва	13	3
	Всього годин:	22	3

Тема 1. Технологія обробки складних деталей та вузлів

Технологія обробки особливо складних виробів на швацькому напівавтоматичному та автоматичному обладнанні (чоловічі сорочки, піджаки, куртки та інші особливо складні вироби).

Технічні умови обробки особливо складних виробів та їх волого-теплова обробка.

Особливості обробки, можливі дефекти та способи їх усунення.

Виготовлення особливо складних виробів на швацькому автоматичному та напівавтоматичному обладнанні: розкладка; розрахунок частин і залишків матеріалів; розрахунок норм витрат тканини; виконання розкрою різними способами та на різних швидкостях.

Тема 2. Процеси підготовчо-розкрійного виробництва

Кількісна та якісна перевірка матеріалів.

Методи та прийоми перевірки якості матеріалів. Підготовка тканини до розкрою. Підготовче виробництво.

Розрахунок частин матеріалів для настилання. Розрахунок залишків тканини. Правила та способи розрахунку частин матеріалів.

Норми витрат матеріалів. Допустимий відсоток технологічних відходів. Визначення площі лекал. Розкрійне виробництво. Обладнання розкрійного цеху.

Способи розкрою настилу тканини. Інструменти та пристосування для розкрою. Технічні умови на розкрій матеріалів.

Розкрій на автоматизованому розкрійному комплексі. Режими розкрою та їх зміни. Вимоги до якості крою.

Лабораторно-практичні роботи

1. Визначення площі лекал.
2. Розрахунок частин матеріалів для настилання.

3. Розрахунок залишків матеріалів.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з предмета «Виробниче технологічне обладнання»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Основи електротехніки	4	
2	Будова та кінематичні схеми напівавтоматів та автоматів	6	
3	Швейні машини багатоцільового призначення	2	
4	Напівавтомати та автомати для повузлової обробки особливо складних деталей швейних виробів	4	2
5	Швейні машини із застосуванням маніпуляторів для завантаження й розвантаження деталей	3	
6	Загальна характеристика та роль системи САПР в швейній промисловості	6	
7	Автомати та автоматичні лінії. Комплексно-механізовані потоки. Автоматизація й роботизація швейних технологічних процесів	11	
	Всього годин:	36	2

Тема 1. Основи електротехніки

Оптоелектронні пристрої. Визначення оптоелектроніки. Фоторезистори, їх умовне позначення та схема включення. Темновий опір, темновий струм. Світловий струм та опір освітленого фоторезистора. Основні характеристики.

Фотоелементи із зовнішнім фотоелементом. Будова, умовне позначення та схема включення, принцип дії. Основні параметри та основні характеристики фотоелементів. Фотоелектронні помножувачі (ФЕП). Будова та схема включення. Принцип дії. Фотодіоди, фототранзистори, фототиристри. Будова, принцип дії. Основні характеристики та параметри.

Маркування оптоелектронних пристроїв, область їх застосування. Інтегральні мікросхеми. Визначення інтегральних мікросхем (ІМС). Елементи ІМС, компоненти ІМС. Основні параметри ІМС. Інтегральні цифрові та інтегральні аналогові мікросхеми. Гібридні інтегральні мікросхеми.

Конструкція ІМС: підкладки, пасивні частини, навісні елементи, корпус. Плівкові резистори, плівкові конденсатори. Активні елементи гібридних ІМС. Напівпровідникові ІМС. Особливості їх конструкцій.

Великі інтегральні схеми (ВІС). Конструкція комутаційної плати гібридної ВІС.

Тема 2. Будова та кінематичні схеми напівавтоматів та автоматів

Деталі для з'єднання окремих частин машини, для передачі обертового руху, їх структурне зображення. Складання структурних схем. Будова та кінематичні схеми напівавтоматів та автоматів.

Тема 3. Швейні машини багатоцільового призначення

Характеристика машин багатоцільового призначення з числовим програмним управлінням.

Тема 4. Напівавтомати та автомати для повузлової обробки особливо складних деталей швейних виробів

Характеристика напівавтоматів та автоматів для повузлової обробки особливо складних деталей швейних виробів.

Лабораторно-практична робота:

Прийоми роботи на напівавтоматах та автоматах для обробки особливо складних деталей швейних виробів.

Тема 5. Швейні машини із застосуванням маніпуляторів для завантаження і розвантаження деталей

Загальна характеристика швейних машин із застосуванням маніпуляторів для завантаження й розвантаження деталей швейних виробів.

Тема 6. Загальна характеристика та роль системи САПР у швейній промисловості

Застосування додаткових агрегатів для виконання допоміжних прийомів обслуговування робочих місць за швейним устаткуванням. Пристосування для відокремлення деталей від пачок швейних деталей.

Тема 7. Автомати та автоматичні лінії. Комплексно-механізовані потоки. Автоматизація і роботизація швейних технологічних процесів.

Коротко з історії автоматизації і роботизації.

Характеристика діючих автоматів і автоматичних ліній, ефективність їх застосування. Визначення: механізація, автоматизація, роботизація.

Комплексно-механізовані потоки.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з\п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2	Охорона праці на швейних підприємствах	2	
3	Основи пожежної безпеки	1	
4	Основи електробезпеки	1	
5	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	1
Всього годин:		8	1

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці: Конституція України, Кодекс законів України про працю, Закони України «Про охорону праці», «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», «Про пожежну безпеку», «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Основи законодавства України про охорону здоров’я».

Зміни в соціальному страхуванні від нещасних випадків і професійних захворювань.

Розслідування та облік нещасних випадків на підприємствах сфери послуг, професійних захворювань і отруень.

Тема 2. Охорона праці на швейних підприємствах

Охорона праці на швейних підприємствах.

Основні небезпеки під час робіт на напівавтоматах, автоматах та автоматизованих лініях швейних підприємств.

Охорона праці підготовчо-розкрійного виробництва. Основні небезпеки в підготовчо-розкрійних цехах швейних підприємств.

Охорона праці під час роботи на автоматизованому розкрійному комплексі. Коригування режимів роботи.

Тема 3. Основи пожежної безпеки

Організаційні та технічні протипожежні заходи на підприємствах легкої промисловості. Пожежна сигналізація.

Організація пожежної охорони на швейних підприємствах.

Тема 4. Основи електробезпеки

Електрика промислова, статична й атмосферна.

Допуск до роботи з електрикою на підприємствах легкої промисловості. Колективні та індивідуальні засоби захисту при роботі на напівавтоматичному, автоматичному обладнанні та автоматизованих лініях.

Тема 5. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи й засоби надання першої медичної допомоги при різних видах поранень та у важких випадках. Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій.

Надання першої медичної допомоги при непритомності (втраті свідомості), шоці, тепловому та сонячному ударах, опіку, обмороженні.

Правила надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом.

Оживляння. Способи штучного дихання, положення потерпілого й дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Лабораторно-практична робота

Надання долікарської допомоги при різних видах поранень.

**ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з виробничого навчання**

№ з/п	Тема	Кількість годин
I. Виробниче навчання на виробництві		
1	Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві	6
2	Обробка особливо складних швейних виробів	24
3	Прийоми роботи на автоматизованому розкрійному комплексі. Ознайомлення з процесом роботи у системі САПР. Плотери	66
	Всього годин:	96
II. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з технологічними процесами на підприємстві	8
2	Самостійне виконання робіт оператора швацького устаткування 5-го розряду (під наглядом інструктора, наставника)	104
	Кваліфікаційна пробна робота	
	Всього годин:	112
	Разом:	208

I. Виробниче навчання на виробництві

Тема 1. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві

Інструктаж за місцем занять, безпеки праці та пожежної безпеки. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів техніки безпеки та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з устаткуванням і технологічним процесом виготовлення продукції на підприємстві.

Ознайомлення з організацією планування праці та контролю якості робіт під час виробничої діяльності та на робочому місці.

Тема 2. Обробка особливо складних швейних виробів

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні особливо складних виробів на швацькому автоматичному і напівавтоматичному устаткуванні.

Ознайомлення учнів з кваліфікаційною характеристикою оператора швацького устаткування 5-го розряду. Основні навчальні завдання: формування вмінь якісного виготовлення особливо складних виробів, зокрема: обробка

раскепів та вшивання коміра у горловину; вшивання рукавів у пройму; виготовлення чоловічих сорочок, піджаків, курток та інших виробів.

Послідовність виконання завдань. Ознайомлення з виробничим планом навчальної групи.

Проведення технологічного процесу виготовлення особливо складних виробів на швацькому автоматичному та напівавтоматичному устаткуванні.

Попередження дефектів при обробці деталей особливо складних швейних виробів.

Тема 3. Прийоми роботи на автоматизованому розкрійному комплексі. Ознайомлення з процесом роботи у системі САПР. Плотери

Інструктаж за змістом занять з організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні особливо складних виробів на швацькому автоматичному і напівавтоматичному устаткуванні.

Виготовлення особливо складних виробів на швацькому автоматичному та напівавтоматичному устаткуванні, розкрій різних матеріалів та технічне обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу:

- виготовлення чоловічих сорочок;
- виготовлення піджаків, курток та інших виробів;
- розрахунок шматків і залишків матеріалів, норми витрат;
- комплектація матеріалів для розкрою за артикулами, кольором та розміром;
- виконання розкрою різними способами;
- зміна режимів розкрою;
- зміна швидкості різання деталей;
- контролювання якості крою;
- виконання технічного обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу.

Ознайомлення з процесом роботи у системі САПР. Виконання вправ при розкроюванні деталей одягу на плотарі.

Використання інноваційних виробничих технологій. Контроль якості продукції. Дотримання вимог безпеки праці.

II. Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з технологічними процесами на підприємстві

Інструктаж з охорони праці і пожежної безпеки на підприємстві. Структура виробництва й організація праці на підприємстві.

Основні цехи підприємства, технологічний процес виготовлення продукції. Технічні служби, їхні задачі й основні функції. Впровадження автоматизованих виробництв і ресурсозберігаючих технологій.

Планування праці й контроль якості на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці. Система керування охороною праці. Організація служби безпеки праці на підприємстві. Інструктаж з охорони праці і пожежної безпеки на підприємстві. Застосування засобів безпеки праці й індивідуального захисту.

Тема 2. Самостійне виконання робіт оператора швацького устаткування 5-го розряду (під наглядом інструктора, наставника)

Самостійне виконання робіт (під наглядом інструктора, наставника) у відповідності до вимог кваліфікаційної характеристики оператора швацького устаткування 5 розряду. Дотримання безпеки праці.

Примітка: детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт

- проведення технологічного процесу виготовлення особливо складних виробів на швацькому автоматичному та напівавтоматичному устаткуванні;
- попередження дефектів при обробці деталей особливо складних швейних виробів;
- розрахунок шматків і залишків матеріалів, норми витрат;
- комплектація матеріалів для розкрою за артикулами, кольором та розміром;
- виконання розкрою різними способами;
- зміна режимів розкрою;
- зміна швидкості різання деталей;
- контролювання якості крою;
- виконання технічного обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу.

**ПЕРЕЛІК
основних обов'язкових засобів навчання**

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
<i>Обладнання навчально-виробничої ділянки підприємства</i>				
1	Швейні машини напівавтомати різного призначення		15	
2	Швейні машини автомати різного призначення		5	
3	Автоматизований розкрійний комплекс		1	
<i>Інструмент</i>				
1	Ножиці	15		
<i>Приладдя, пристрої</i>				
1	Крейда	15		
2	Лінійка	15		
3	Шаблони допоміжних лекал	15		
4	Шаблони універсальних (уніфікованих) лекал		10	
5	Шаблони контрольних лекал	15		

КРИТЕРІЇ **кваліфікаційної атестації випускників**

Професія: **8263 Оператор швацького устаткування**
Кваліфікація: **5 розряд**

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Технологію виготовлення особливо складних виробів на швацькому автоматичному або напівавтоматичному устаткуванні.
2. Способи розкрою різних матеріалів та надання технічного обслуговування на автоматизованому розкрійному комплексі.
3. Будову, умовні позначення та схеми включення фотоелементів, фоторезисторів, фотодіодів, фотортранзисторів, оптоелектронних пристроїв.
4. Класифікацію настільних столів та розкрійного обладнання.
5. Класифікацію швейних машин багатоцільового призначення з числовим програмним управлінням.
6. Загальну характеристику та роботу системи САПР, комплексно - механізованих потоків швейного обладнання.
7. Вимоги нормативних актів з охорони праці та навколишнього середовища.
8. Знає інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків.
9. Володіє обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

ВМІЄ:

1. Вести процес виготовлення особливо складних виробів на швацькому автоматичному або напівавтоматичному устаткуванні.
2. Вести процес розкрою різних матеріалів на автоматизованому розкрійному комплексі з програмним керуванням.
3. Виконувати технічне обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу; комплектацію матеріалів для розкрою за артикулами, кольором та розміром.
4. Змінювати режими розкрою та швидкість різання деталей.
5. Працювати на комплексно – автоматизованих потоках, лініях та технологічних процесах при виготовленні особливо складних виробів.
6. Раціонально організувати та ефективно використовувати робоче місце.
7. Дотримуватись норм технологічного процесу.
8. Не допускати браку в роботі.
9. Дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт.
10. Використовувати, в разі необхідності, засоби попередження й усунення природних та непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо).

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

**ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ**

ДСПТО 8263.С.14.00 – 2015
(позначення стандарту)

Професія: Оператор швацького устаткування

Код: 8263

Кваліфікація: оператор швацького устаткування 6-го розряду

Видання офіційне

Київ - 2015

**Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника
професійно-технічного навчального закладу**

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку
(підвищення кваліфікації)кваліфікованих робітників)

1. Професія: 8263 Оператор швацького устаткування

2. Кваліфікація: оператор швацького устаткування 6-го розряду

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: принципи роботи та правила експлуатації автоматизованого розкрійного комплексу; конструктивні властивості комплексів, що обслуговуються; будову механічної, електричної та пневматичної підсистеми; причини виникнення несправностей у роботі автоматизованого розкрійного комплексу, способи запобігання їх; розкроювання настилів різними способами; вимоги до якості крою, коректування режимів розкрою.

Повинен уміти: вести процес розкрою різних матеріалів на автоматизованому розкрійному комплексі з програмним управлінням та налагоджувати його; брати участь у розробленні програми розкрою; виконувати технічне обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу та брати участь у його ремонті; здійснювати заходи з державної реєстрації суб'єкта малого підприємництва, знати основи формування бізнес-плану.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце;
додержуватись норм технологічного процесу;
не допускати браку в роботі;
знати й виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці й навколишнього середовища;
дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);
знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідними для виконання професійних обов'язків;
володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб

5.1. При підвищенні кваліфікації

Неповна вища освіта (молодший спеціаліст), професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією оператора швацького устаткування 5 розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.2. Після закінчення навчання

Неповна вища освіта (молодший спеціаліст), професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією оператора швацького устаткування 6-го розряду.

6. Сфера професійного використання випускника

Виробництво одягу (КВЕД – 2010, секція – С, розділ - 14).

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення строку навчання відповідно до законодавства.

7.6.Стать: жіноча, чоловіча (обмеження отримання професії за статевою приналежністю визначається переліком важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, (затвердженим наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993)).

7.3. Медичні обмеження.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки кваліфікованих робітників

Професія –8263 Оператор швацького устаткування
 Кваліфікація – 6 розряд
 Загальний фонд навчального часу – 171 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Загальнопрофесійна підготовка	35	2
1.1	Основи галузевої економіки і підприємництва	8	
1.2	Основи правових знань	6	
1.3	Інформаційні технології	6	2
1.4	Резерв часу	15	
2	Професійно-теоретична підготовка	36	5
2.1	Технологія виготовлення швейних виробів	9	
2.2	Виробниче технологічне обладнання	18	4
2.3	Охорона праці	9	1
3	Професійно-практична підготовка	82	
3.1	Виробниче навчання:		
3.1.1	- на виробництві	42	
3.2	Виробнича практика	40	
4	Консультації	10	
5	Державна кваліфікаційна атестація	8	
6	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	161	7

ПЕРЕЛІК
кабінетів, лабораторій, майстерень
для підготовки кваліфікованих робітників з професії
«Оператор швацького устаткування»

1 Кабінети:

- технології виготовлення одягу,
- обладнання,
- основ правових знань,
- інформаційних технологій,
- основ галузевої економіки,
- охорони праці.

2 Лабораторії:

- обладнання.

3 Навчально-виробнича дільниця підприємства:

- швейного цеху,
- підготовчо-розкрійного цеху.

***Примітка:** для підприємств, організацій, що здійснюють індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників навчальний процес може здійснюватись за наявності обладнаного навчального робочого місця;
предмет «Інформаційні технології» для індивідуального навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників вивчається за погодженням підприємств-замовників кадрів.*

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Конкуренція як засіб реалізації підприємництва	2	
2	Мотивація підприємницької діяльності	1	
3	Особливості державної реєстрації суб'єкта малого підприємництва	1	
4	Ризики у підприємницькій діяльності	2	
5	Планування успіху підприємницької діяльності. Бізнес-план: життєздатність бізнес ідеї	2	
Всього годин:		8	

Тема 1. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва

Суть та основні функції конкуренції. Види конкуренції та їхня роль у розвитку підприємництва. Державне регулювання конкуренції.

Тема 2. Мотивація підприємницької діяльності

Підприємницькі інтереси та механізм їх реалізації. Сутність і організація заробітної плати. Формування ефективної мотивації праці.

Тема 3. Особливості державної реєстрації суб'єкта малого підприємництва

Документи необхідні при державній реєстрації суб'єкта малого підприємництва. Система державної підтримки та сприяння розвитку малого підприємництва. Ліцензія. Патент.

Тема 4. Ризики у підприємницькій діяльності

Суть підприємницького ризику. Види ризиків та методи їх оцінки. Ризик — менеджмент.

Тема 5. Планування успіху підприємницької діяльності. Мале підприємництво

Суть і структура внутріфірмового планування. Організація планової роботи підприємства. Бізнес-планування в малому підприємстві: значення малого підприємництва в структурі господарства.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Правові засади підприємницької діяльності	6	
	Всього годин :	6	

Тема 1 Правові засади підприємницької діяльності

Підприємництво в Україні. Законодавство України про підприємницьку діяльність.

Суб'єкти господарської діяльності. Способи ведення підприємницької діяльності: одноосібний та колективний. Організаційно-правові форми господарської діяльності. Зобов'язальне право. Права та обов'язки суб'єктів підприємницької діяльності.

Створення, реорганізація та ліквідація суб'єктів підприємницької діяльності.

Державна реєстрація підприємництва. Установи, що здійснюють облік суб'єктів підприємництва: податковий орган за місцем реєстрації, пенсійний фонд, центр зайнятості, орган фонду соціального страхування від нещасних випадків, фонд соціального страхування по втраті тимчасової працездатності, орган внутрішніх справ тощо.

Умови державної реєстрації приватного підприємця (від розробки бізнес-плану, до одержання спеціальних дозволів, сертифікатів, ліцензій, патентів).

Особливості бізнес-діяльності приватного підприємця, його права та обов'язки.

Ліцензування, патентування та оподаткування. Поняття договору, його класифікація, види.

Примірні, типові договори.

Підготовка безпечних умов праці. Захист персоналу. Правова відповідальність за неправомірне ведення підприємницької діяльності.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Автоматизація підприємств сфери побутового обслуговування та легкої промисловості	6	2
Всього годин:		6	2

Тема 1. Автоматизація підприємств сфери побутового обслуговування та легкої промисловості.

Впровадження систем автоматизації (САПР) окремих ділянок та підприємств в цілому, його значення. Модернізація існуючих САПР «Investionica», «Lectra», «Gerber», «Consult», «Komtenc», «Leko».

Модулі систем автоматизованого проектування одягу (САПР) «Julivi»: конструювання, побудова базових конструкцій; розкладка лекал; планування підготовки виробництва; вивід інформації на плотер; автоматизований розкрійний процес; технологічний опис моделі; технологічна послідовність виготовлення одягу; схема розподілу праці; планування завантаження виробництва; розрахунок заявки на матеріали; планування замовлення і розрахунок шматків тканини; облік праці робітників; склад сировини і фурнітури; облік крою в розкрійному цеху; склад готової продукції; розрахунок цін на готову продукцію. Рівні управління системами.

Система автоматизації проектування на основі теорії тримірного конструювання одягу.

Лабораторно-практичні роботи

1.Складання алгоритму управління одним з модулів системи автоматизації проектування «Leko».

2.Реалізація алгоритму управління одним з модулів системи автоматизації проектування «Leko».

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Технологія виготовлення швейних виробів»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Процеси підготовчо-розкрійного виробництва	9	
Всього годин:		9	

Тема 1. Процеси підготовчо-розкрійного виробництва

Способи розкрою настилів матеріалів.

Розкрій матеріалів на автоматизованому розкрійному комплексі.

Вимоги до якості крою. Режими розкрою, коригування режимів розкрою різних матеріалів.

Коригування режимів розкрою: напрям різки, швидкість, початок різки настилу, порядок різки деталей, точка входу ножа, глибина розсічок.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Виробниче технологічне обладнання»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Використання електронних схем в системах автоматики	4	
2	Автоматизований розкрійний комплекс	10	2
3	Технічне обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу	4	2
Всього годин:		18	4

Тема 1. Використання електронних схем в системах автоматики

Значення автоматики для розвитку швейної промисловості. Поняття про системи автоматичного регулювання. Контроль якості виробів за допомогою електронних пристроїв. Поняття про телеуправління. Програмне управління виробничими процесами.

Блок-схема однієї з автоматичних систем з електронним пристроєм на прикладі автоматизованого розкрійного комплексу.

Тема 2. Автоматизований розкрійний комплекс

Принципи роботи та правила експлуатації автоматизованого розкрійного комплексу. Конструктивні властивості комплексів, що обслуговуються. Програми розкрою тканини.

Лабораторно-практична робота

Розроблення програми розкрою тканини.

Тема 3. Технічне обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу

Будова механічної, електричної та пневматичної підсистеми автоматизованого розкрійного комплексу. Причини виникнення несправностей у роботі автоматизованого розкрійного комплексу, способи запобігання їм. Технічне обслуговування та ремонт обладнання розкрійного комплексу.

Лабораторно-практична робота

Аналіз причин виникнення несправностей у роботі автоматизованого розкрійного комплексу та шляхів їх запобігання.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з предмета «Охорона праці»

№ з\п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2	Охорона праці на швейних підприємствах	3	
3	Основи пожежної безпеки	1	
4	Основи електробезпеки	1	
5	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	1
Всього годин:		9	1

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці: Конституція України, Кодекс законів України про працю, Закони України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», «Про пожежну безпеку» «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Зміни в соціальному страхуванні від нещасних випадків і професійних захворювань. Розслідування та облік нещасних випадків на підприємствах сфери послуг, професійних захворювань і отруєнь.

Тема 2. Охорона праці на швейних підприємствах

Охорона праці на швейних підприємствах. Охорона праці під час експлуатації автоматизованого розкрійного комплексу, технічного обслуговування та ремонту. Причини виникнення несправностей у роботі автоматизованого розкрійного комплексу, способи запобігання їм.

Тема 3. Основи пожежної безпеки

Організаційні та технічні протипожежні заходи на підприємствах легкої промисловості. Пожежна сигналізація. Організація пожежної охорони на швейних підприємствах.

Тема 4. Основи електробезпеки

Електрика промислова, статична і атмосферна. Допуск до роботи з електрикою на підприємствах легкої промисловості.

Коллективні та індивідуальні засоби захисту при роботі на напівавтоматичному, автоматичному обладнанні та автоматизованих лініях.

Тема 5. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи й засоби надання першої медичної допомоги при різних видах поранень та у важких випадках. Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій.

Надання першої медичної допомоги при непритомності (втраті свідомості), шоці, тепловому та сонячному ударах, опіку, обмороженні.

Правила надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом.

Оживляння. Способи штучного дихання, положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Лабораторно-практична робота

Надання долікарської допомоги при різних видах поранень.

ТИПОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з виробничого навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин
I. Виробниче навчання на виробництві		
1	Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві	6
2	Процес розкрою різних матеріалів	36
	Всього годин:	42
II. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з технологічними процесами на підприємстві	8
2	Самостійне виконання робіт оператора швацького устаткування 6 розряду (під наглядом інструктора)	32
	Кваліфікаційна пробна робота	
	Всього годин:	40
	Разом:	82

I. Виробниче навчання на виробництві

Тема 1. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві

Інструктаж за місцем занять з безпеки праці та пожежної безпеки. Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів техніки безпеки та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з устаткуванням і технологічним процесом виготовлення продукції на підприємстві.

Ознайомлення з організацією планування праці та контролю якості робіт на виробничій ділянці та на робочому місці.

Ознайомлення учнів з кваліфікаційною характеристикою оператора швацького устаткування 6 розряду. Основні навчальні завдання: формування вмінь якісного розкрою різних матеріалів. Послідовність виконання завдань. Ознайомлення з виробничим планом навчальної групи.

Тема 2. Процес розкрою різних матеріалів

Інструктаж за змістом занять з організації робочого місця та безпеки праці при проведенні розкрою різних матеріалів на автоматизованому розкрійному комплексі з програмним управлінням та налагодженням його.

Ведення процесу розкрою різних матеріалів на автоматизованому розкрійному комплексі з програмним управлінням та його налагодження:

- розкроювання настилів різними способами;
- корегування режимів розкрою різних матеріалів;
- регулювання швидкості та напрямку різання;
- визначення точок входу ножа, глибини розсічок;

- видалення розсічок, відміна різки вибраних деталей, зміна розміру деталей у відсотках.

Участь в розробленні програми розкрою.

Технічне обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу та участь у його ремонті.

Використання інноваційних виробничих технологій. Контроль якості продукції. Дотримання безпеки праці.

II. Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з технологічними процесами на підприємстві

Інструктаж з охорони праці і пожежної безпеки на підприємстві. Структура виробництва й організація праці на підприємстві.

Основні цехи підприємства, технологічний процес виготовлення продукції. Технічні служби, їхні задачі й основні функції. Впровадження автоматизованих виробництв і ресурсозберігаючих технологій.

Планування праці й контроль якості на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці. Система керування охороною праці. Організація служби безпеки праці на підприємстві. Інструктаж з охорони праці й пожежної безпеки на підприємстві. Застосування засобів безпеки праці й індивідуального захисту.

Тема 2. Самостійне виконання робіт оператора швацького устаткування 6 розряду (під наглядом інструктора)

Самостійне виконання робіт (під наглядом інструктора). Самостійне виконання розкрою різних матеріалів, розроблення програми розкрою, обслуговування та ремонт автоматизованого розкрійного комплексу, коректування режимів розкрою. Дотримання норм охорони праці.

Примітка: детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт:

- розкроювання настилів різними способами;
- корегування режимів розкрою різних матеріалів;
- регулювання швидкості та напрямку різання;
- точки входу ножа, глибина розсічок;
- видалення розсічок, відміна різки вибраних деталей, зміна розміру деталей у відсотках.

ПЕРЕЛІК
основних обов'язкових засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	для групового користування	
<i>Обладнання навчально-виробничої ділянки підприємства</i>				
1	Швейні машини напівавтомати різного призначення		15	
2	Швейні машини автомати різного призначення		5	
<i>Інструмент</i>				
1	Ножиці	15		
<i>Приладдя, пристрої</i>				
1	Крейда	15		
2	Лінійка	15		
3	Шаблони допоміжних лекал	15		
4	Шаблони універсальних (уніфікованих) лекал		10	
5	Шаблони контрольних лекал	15		

КРИТЕРІЇ **кваліфікаційної атестації випускників**

Професія: **8263 Оператор швацького устаткування**
Кваліфікація: **6 розряд**

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Принципи роботи та правила експлуатації автоматизованого розкрійного комплексу.
2. Конструктивні властивості комплексів, що обслуговуються.
3. Будову механічної, електричної та пневматичної підсистем.
4. Причини виникнення несправностей у роботі автоматизованого розкрійного комплексу, способи запобігання їм.
5. Розкроювання настилів різними способами та вимоги до якості крою, коректування режимів розкрою.
6. Вимоги нормативних актів з охорони праці та навколишнього середовища .
7. Знає інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків.
8. Володіє обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

ВМІЄ:

1. Раціонально організувати та ефективно використовувати робоче місце; дотримуватись норм технологічного процесу.
2. Вести процес розкрою різних матеріалів на автоматизованому розкрійному комплексі з програмним управлінням із використанням інноваційних виробничих технологій та налагоджувати його.
3. Брати участь у розробленні програми розкрою.
4. Виконувати технічне обслуговування автоматизованого розкрійного комплексу та брати участь у його ремонті.
5. Здійснювати заходи з державної реєстрації суб'єкта малого підприємництва та складати бізнес-план.
6. Не допускати браку в роботі.
7. Дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт.
8. Використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. А.М.Гуржій, Н.І.Поворознюк, В.В.Самсонов. Інформатика та інформаційні технології. Підручник для учнів ПТНЗ. Х.: «Компанія СМІТ», 2003
2. Г.О.Ковальчук. Економіка. К.: «Навчальна книга», 2003
3. І.М.Носаченко. Зовнішньоекономічні аспекти ринкової економіки. Л.: Видавництво «Світ», 2000
4. П.І.Гнатенко, В.М.Калашников, К.А.Марков. Основи правознавства.
5. С.Варналій. Основи підприємницької діяльності. К.: «Знання України», 2003
6. Л.Е.Винокурова, М.В.Васильчук, М.В.Гаман. Основи охорони праці. Підручник. К.: «Вікторія», 2001
7. Законодавство України про охорону праці (збірник нормативних документів).
8. І.В.Батраченко, В.П.Головінок, Н.М.Каменєва. Технологія виготовлення жіночого одягу. К.: „Вікторія”, 2000
9. М.В.Головніна, В.М.Михайлець, А.М.Ямпольська. Обробка деталей швейних виробів. К.: Техніка, 1992
- 10.Є.Я.Борецька, І.І.Пацюрковська, Б.Б.Троць. Легкий жіночий і дитячий одяг. К.: Вища школа, 1995
- 11.В.О.Кучер, А.О.Степура. Обладнання швейного виробництва. К.: «Вікторія», 2001
- 12.К.Р.Лазур. Швейне матеріалознавство. Л.: „Світ”, 2004

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. **Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії
Оператор швацького устаткування 3-го розряду**
 - 2.1 Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника
 - 2.2 Типовий навчальний план
 - 2.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»
 - 2.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових Знань»
 - 2.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»
 - 2.6 Типова навчальна програма з предмета «Правила дорожнього руху»
 - 2.7 Типова навчальна програма з предмета «Технологія виготовлення швейних виробів»
 - 2.8 Типова навчальна програма з предмета «Виробниче технологічне обладнання»
 - 2.9 Типова навчальна програма з предмета «Матеріалознавство швейних виробів»
 - 2.10 Типова навчальна програма з предмету «Охорона праці»
 - 2.11 Типова навчальна програма з виробничого навчання
 - 2.12 Перелік основних обов'язкових засобів навчання
 - 2.13 Критерії кваліфікаційної атестації випускників
3. **Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії
Оператор швацького устаткування 4-го розряду**
 - 3.1 Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника
 - 3.2 Типовий навчальний план
 - 3.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»
 - 3.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»
 - 3.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»
 - 3.6 Типова навчальна програма з предмета «Технологія виготовлення швейних виробів»
 - 3.7 Типова навчальна програма з предмета «Виробниче технологічне обладнання»
 - 3.8 Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»
 - 3.9 Типова навчальна програма з виробничого навчання
 - 3.10 Перелік основних обов'язкових засобів навчання
 - 3.11 Критерії кваліфікаційної атестації випускників

4 Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії Оператор швацького устаткування 5-го розряду

- 4.1 Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника
- 4.2 Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників
- 4.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»
- 4.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»
- 4.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»
- 4.6 Типова навчальна програма з предмета «Технологія виготовлення швейних виробів»
- 4.7 Типова навчальна програма з предмета «Виробниче технологічне обладнання»
- 4.8 Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»
- 4.9 Типова навчальна програма з виробничого навчання
- 4.10 Перелік основних обов'язкових засобів навчання
- 4.11 Критерії кваліфікаційної атестації випускників

5 Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії Оператор швацького устаткування 6-го розряду

- 5.1 Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника
- 5.2 Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників
- 5.3 Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»
- 5.4 Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»
- 5.5 Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»
- 5.6 Типова навчальна програма з предмета «Технологія виготовлення швейних виробів»
- 5.7 Типова навчальна програма з предмета «Виробниче технологічне обладнання»
- 5.8 Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»
- 5.9 Типова навчальна програма з виробничого навчання
- 5.10 Перелік основних обов'язкових засобів навчання
- 5.11 Критерії кваліфікаційної атестації випускників

6 Список рекомендованої літератури